

บทที่ ๑

ข่าวกรองทั่วไป

กล่าวนำ

ซุนจวู (Sun Tzu) กล่าวว่าไว้ว่า หากรู้ฝ่ายตรงข้าม และรู้ตัวเองท่านไม่จำเป็นต้องเกรงกลัวต่อผลของสงครามที่จะเกิดขึ้นเมื่อใดที่ท่านมิได้สนใจฝ่ายตรงข้าม แต่รู้ตัวเอง เมื่อนั้นโอกาสที่ท่าน และตัวเอง แนใจได้ว่าท่านเข้าสู่อันตรายแล้ว

ในการต่อสู้ไม่ว่ายุคใดสมัยใด คู่ต่อสู้ที่รู้เรื่องราวที่แท้จริงของฝ่ายตรงข้าม ย่อมจะใช้ความรู้ที่นั้นมาเป็นประโยชน์ เพื่อให้ได้เปรียบและนำชัยชนะมาสู่ตน ดังนั้นการรู้ฝ่ายตรงข้ามจึงเป็นหลักการที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก และเป็นขั้นตอนแรกที่ทำให้รู้ว่าฝ่ายตรงข้ามคิดอย่างไร ฝ่ายตรงข้ามมองความสำเร็จ และความพ่ายแพ้อย่างไร ซึ่งจะทำได้สามารถคาดการณ์ถึงขั้นตอน การดำเนินการที่น่าจะเป็นไปได้ต่อไป การที่จะรู้เรื่องราวที่แท้จริงของฝ่ายตรงข้ามได้ จะต้องใช้เซาวิ๊ไหวพริบ ใช้สมอง และความเฉลียวฉลาดอย่างมาก ดังนั้น จึงมีการนำคำว่า INTELLIGENCE ซึ่งภาษาอังกฤษ แปลว่า เซาวิ๊ไหวพริบ หรือผลผลิตที่เกิดจากปัญญา มาใช้ในหน่วยข่าวกรอง จนถึงปัจจุบัน

คำนิยาม

ข่าวสาร คือ ข้อมูลที่รวบรวมมาได้ แต่ยังมีได้ผ่านการหา ความสัมพันธ์ การวิเคราะห์และตีความอย่างใดก็ตาม แม้ในช่วงที่ยังไม่ได้วิเคราะห์หรือหาความสัมพันธ์ ข้อมูลเหล่านี้ถือได้ว่ายังมีคุณค่าสำหรับ ผบ.หน่วยยุทธวิธี และผู้ทำหน้าที่ในการแจ้งเตือนภัย ตัวอย่างเช่น ข่าวสารการรบที่มีความสำคัญต่อความเป็นความตายของหน่วย ซึ่งยังไม่สามารถนำมาดำเนินการวิธีเพื่อให้เป็นข่าวกรองยุทธวิธีได้ทันเวลา

ข่าวกรอง คือ ผลผลิตที่ได้จากการรวบรวม การแสวงประโยชน์ การดำเนินการวิธี การสนธิกรรม การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการตีความข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับข้าศึก และประเทศข้าศึก ซึ่งมีผลกระทบต่อภารกิจฝ่ายเรา เพื่อจะนำมาใช้ในการวางแผนและการปฏิบัติการของฝ่ายเรา

สำหรับผู้บังคับบัญชา ข่าวกรองเป็นส่วนสำคัญในการวางแผน และการปฏิบัติการ ทั้งในยามปกติ และยามสงคราม เป็นสิ่งที่จะช่วยผู้บังคับบัญชาในการจำแนกจุดศูนย์กลาง และจุดอ่อนที่สำคัญของฝ่ายตรงข้าม ซึ่งจะทำให้สามารถพิจารณาใช้กำลังเข้ายึดครองจุดอ่อนฝ่ายตรงข้ามได้ นอกจากนี้ ข่าวกรองยังช่วยผู้บังคับบัญชาในการประเมินผลการปฏิบัติการทางทหารด้วย

ขอบเขต

กำลังทหารมิไว้เพื่อทำสงครามในระดับยุทธศาสตร์ ยุทธการ และยุทธวิธี ดังนั้น ข้าราชการจึงต้องสนับสนุนในเรื่องขีดความสามารถ และเจตนาธรรมณ์ของฝ่ายตรงข้าม เพื่อใช้ในการวางแผนและการปฏิบัติการในสงคราม ทั้ง ๓ ระดับ ด้วย

ระดับยุทธศาสตร์ เป็นข้าราชการสำหรับสนับสนุนการกำหนดนโยบายและการวางแผนทางทหารทั้งในระดับประเทศและระหว่างชาติ โดยให้ความสำคัญในเรื่องขีดความสามารถและเจตนาธรรมณ์ของประเทศที่อาจเป็นศัตรูเป็นหลัก

ระดับยุทธการ เป็นข้าราชการสำหรับสนับสนุนการวางแผนปฏิบัติการในระดับยุทธบริเวณ หรือพื้นที่ปฏิบัติการ โดยให้ความสนใจในเรื่องการรวบรวม การพิสูจน์ฝ่าย และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนฝ่ายยุทธการ รวมถึงการจำแนกจุดอ่อนที่สำคัญทางยุทธการของฝ่ายตรงข้ามด้วย

ระดับยุทธวิธี เป็นข้าราชการเพื่อใช้ในการวางแผน และการปฏิบัติทางยุทธวิธีในระดับหน่วยปฏิบัติ ซึ่งจะมุ่งเน้นในเรื่องขีดความสามารถ เจตนาธรรมณ์ฝ่ายตรงข้าม และสภาพแวดล้อมที่จะมีผลต่อการรบขั้นต่อไปมากกว่าการวางแผนระยะยาว

หลักการ

หลักการข้าราชการ เป็นแนวทางการดำเนินงานข้าราชการให้มีประสิทธิภาพ หากเจ้าหน้าที่ข้าราชการมีความเข้าใจ และนำไปประยุกต์ใช้แล้วจะเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้บังคับบัญชาเป็นอย่างยิ่งสำหรับหลักการข้าราชการที่สำคัญได้แก่-

๑. รู้ฝ่ายตรงข้าม

การรู้ฝ่ายตรงข้ามเป็นหลักการที่สำคัญยิ่ง การทราบเจตนาธรรมณ์ของฝ่ายตรงข้าม จะทำให้สามารถทำนายหนทางปฏิบัติที่เป็นไปได้ของฝ่ายตรงข้ามได้ สิ่งที่จะช่วยให้เราทราบฝ่ายตรงข้ามได้ก็คือ ทราบเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์เจตนาธรรมณ์ ขีดความสามารถ วิธีการปฏิบัติ จุดอ่อน และสิ่งที่มีความสำคัญของฝ่ายตรงข้าม ซึ่งสิ่งเหล่านี้เราจะทราบได้จากการศึกษาคุณลักษณะขนบธรรมเนียมประเพณี สังคม และวัฒนธรรม ภาษา รวมทั้งประวัติศาสตร์ ที่ผ่านมา

๒. สนองความต้องการของผู้บังคับบัญชา

ไม่มีกองเรือหรือกองกำลังเฉพาะกิจใดที่จะเข้าทำการสู้รบโดยไม่รู้จักฝ่ายตรงข้าม และไม่มีผู้บังคับการเรือคนใดที่จะนำเรือเข้าเทียบท่าโดยไม่รู้เวลาน้ำขึ้นน้ำลง จึงถือว่าการข่าวกรองเป็นหัวใจสำคัญของการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชาและเป็นส่วนที่ทำให้ตัดสินใจได้ด้วยคามมั่นใจ ดังนั้น การข่าวกรองจึงต้องสนองความต้องการของผู้บังคับบัญชาโดยตรง และต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ในช่วงการเตรียมแผนจนถึงขั้นการปฏิบัติ

๓. ความเป็นเอกภาพ

ในการปฏิบัติการ การข่าวจะมีส่วนช่วยสนับสนุนวัตถุประสงค์ของผู้บังคับบัญชา การชี้แจง และการจัดระดับความสำคัญของข่าวสารจึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญ และจะต้องเป็นไปอย่างมีเอกภาพ ในการปฏิบัติการ อาจจะต้องเผชิญกับความแตกต่าง และข้อจำกัดในหลาย ๆ ด้าน เช่น ภาษา วัฒนธรรมและข้อตกลงทวิภาคี หรือวัตถุประสงค์ทางยุทธศาสตร์ที่แตกต่างกัน ดังนั้นความเป็นเอกภาพจึงต้องตระหนักถึงความแตกต่างแห่งชาติด้วย แต่อย่างไรก็ตาม การแลกเปลี่ยน ข่าวสาร ศูนย์ข่าวกรองร่วม และการแลกเปลี่ยน จนท.และระบบ จะเป็นส่วนช่วยเสริมได้

๔. สนับสนุนการวางแผนการรบได้

ทรัพยากรด้านการข่าวที่มีอยู่จะต้องสามารถทำหน้าที่ได้อย่างต่อเนื่องในทุกสภาพแวดล้อม การวางแผน และการฝึกด้านการข่าวที่ต่อเนื่องจะช่วยให้สามารถสนับสนุนการวางแผนการปฏิบัติการทางเรือได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบการข่าวจะต้องเชื่อถือได้ และสนับสนุนผู้บังคับบัญชาได้ทันเวลา ดังนั้นต้องเข้าใจคุณลักษณะของเครื่องมือหาข่าวที่มีอยู่ว่า เครื่องมือใดจะให้ข่าวกรองชนิดใด จนท.ข่าว ต้องมีความมั่นใจว่า ข้อมูลและการสื่อสารทั้งหมดพร้อมที่จะสนับสนุนการปฏิบัติการสู้รบทั้งบนบกและในทะเลได้

๕. นำแหล่งข่าวที่มีอยู่ทั้งหมดมาใช้

การประเมินค่าข่าวกรองเปรียบเสมือนกับการเล่นเกมต่อภาพ ซึ่งจะต้องมีชิ้นส่วนครบ เพื่อให้ได้ภาพสมบูรณ์ ดังนั้น เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ต้องรวบรวมชิ้นส่วนให้ได้มากที่สุด หลักการนี้รู้จักกันในนามของ “การใช้แหล่งข่าวทั้งหมด”

คุณสมบัติที่สำคัญ

ข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องประกอบด้วยคุณสมบัติหลายประการ ในบางกรณี คุณสมบัติเหล่านี้มีความขัดแย้งกันเอง เช่น ความละเอียดถี่ถ้วนและความทันต่อเหตุการณ์ต่างก็เป็นส่วนประกอบที่มีความสำคัญของข่าวกรอง แต่ความถี่ถ้วนก็เป็นอุปสรรคต่อความทันต่อเหตุการณ์ได้ ดังนั้น การข่าวกรองจะมีประสิทธิภาพสูงสุดก็ต่อเมื่อได้สร้างความสมดุลระหว่างคุณสมบัติต่าง ๆ ให้ดีที่สุด สำหรับคุณสมบัติสำคัญของการข่าวกรอง คือ-

๑. ทันต่อเหตุการณ์

ข่าวกรองจะต้องมีความทันต่อเหตุการณ์เพียงพอที่จะนำไปกำหนดนโยบายและการสั่งการให้สำเร็จภารกิจที่วางไว้โดยเฉพาะในช่วงการประเมินสถานการณ์ของผู้บังคับบัญชาและในช่วงที่ต้องใช้เพื่อการเตือนภัย

๒. มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน

ข้อมูลต่าง ๆ จากเจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวจะต้องเป็นข้อเท็จจริงและการรายงานสถานการณ์ต่าง ๆ จะต้องปราศจากอคติ และการดัดแปลงหรือถูกบีบบังคับจากอิทธิพลต่าง ๆ อาทิเช่น การเมืองอีกทั้งจะต้องไม่นำความคิดเห็นส่วนบุคคลมาบิบบทบาทในการรายงาน

บทที่ ๒

การข่าวกรองและการต่อต้านการข่าวกรอง

ตอนที่ ๑

ข่าวกรองเบื้องต้น

ข่าวกรอง คือ ผลผลิตจากการดำเนินกรรมวิธีต่อข่าวสารที่เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งของต่างชาติหรือของพื้นที่ปฏิบัติการที่มีความเกี่ยวข้องต่อการวางแผน และปฏิบัติการทางทหาร ขอบเขตงานข่าวกรอง จึงมีได้เพียงหมายถึง ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ชาติเท่านั้น หากแต่เป็นความรู้ตามขอบเขตความต้องการของผู้บังคับบัญชาเพื่อใช้ในการตกลงใจที่สมเหตุสมผลและบรรลุตามภารกิจที่ได้รับมอบ ข่าวกรองในระดับชาตินั้นจะมีขอบเขตที่กว้างขวางมากเนื่องจากผลประโยชน์ของชาติจะต้องเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชาติอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นชาติที่เป็นมิตรหรือศัตรู ซึ่งหน่วยข่าวกรองของประเทศ จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับท่าทีการเคลื่อนไหว ผลประโยชน์และแผนระยะยาวของชาติต่าง ๆ ที่เราต้องเกี่ยวข้องด้วย สำหรับในทางทหารนั้นนอกจากจะต้องมีความรู้ในเรื่องดังกล่าวแล้วยังจะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับท่าทีทางทหารของประเทศต่าง ๆ อีกด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากการทำสงครามปัจจุบัน เป็นการทำสงครามอย่างรวดเร็ว สามารถโจมตีซึ่งกันและกันได้ ตั้งแต่ในระยะไกล มีผลแพ้ชนะอย่างเด็ดขาดในระยะเวลาอันสั้น ปัจจัยพื้นที่ระยะทางที่เคยเป็นปัจจัยเกื้อกูลต่อการป้องกัน หรือตั้งรับ แทบถือไม่ได้ว่าเป็นเครื่องกีดขวางเสียแล้ว ดังนั้น การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ของประเทศทั่วโลก และพื้นที่ที่อาจเป็นพื้นที่ปฏิบัติการ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยในการตัดสินใจใช้อาวุธที่ทรงอำนาจได้

ประเภทข่าวกรอง

ข่าวกรอง สามารถแบ่งออกเป็นประเภทตามปัจจัยระยะเวลาได้ ๓ ประเภท คือ ข่าวกรองมูลฐาน ข่าวกรองปัจจุบันและข่าวกรองประมาณการ หรือประมาณการข่าวกรอง

ข่าวกรองมูลฐาน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับอดีตที่มีลักษณะถาวรมีความสำคัญ ซึ่งรวมถึงข้อมูลทางภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ที่มีภูมิหลังอย่างกว้าง ๆ สำหรับใช้พิจารณาในการตีความปัจจุบัน และทำนายอนาคต ในพจนานุกรมศัพท์ทหาร ได้ให้ความหมายของข่าวกรองมูลฐานว่า ข่าวกรองพื้นฐานเกี่ยวกับสถานการณ์ทั่วไป ได้แก่ ทรัพยากร จิตความสามารถ และจุดอ่อนของต่างประเทศ รวมทั้งพื้นที่ต่าง ๆ ที่อาจใช้เป็นสิ่งอ้างอิงในการวางแผนปฏิบัติการในทุกระดับ

ข่าวกรองมูลฐานจะมีความถูกต้องสมบูรณ์มากที่สุดในช่วงระยะเวลาที่จัดทำ แต่อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงในช่วงระยะเวลาต่อมา ก็มักมีผลกระทบไม่มากนัก

สรุปได้ว่า ข่าวกรองมูลฐานเป็นข่าวกรองที่มีลักษณะเป็นข้อเท็จจริง หรือเป็นข่าวสารที่ได้ดำเนินการกรรมวิธีโดยครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว และได้จัดทำเป็นเอกสารถาวร เพื่อใช้เป็นข้อมูลหรือเป็นเอกสารอ้างอิงในการจัดทำเอกสารหรือรายงานต่าง ๆ เช่น แฟ้มเรื่องราว สถิติ ทำเนียบกำลังรบ ข้อมูลพื้นที่ปฏิบัติการและประวัติบุคคล เป็นต้น

ข่าวกรองปัจจุบัน คือ ข่าวสาร หรือข่าวกรองที่ปรากฏขึ้นซึ่งเกี่ยวข้องกับสถานการณ์หรือครอบคลุมถึงความเคลื่อนไหวหรือพฤติกรรมสำคัญของข้าศึกในปัจจุบัน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและการวางแผนในทันทีทันใดข่าวกรองประเภทนี้ ส่วนใหญ่จะกระจายหรือใช้ประโยชน์โดยไม่ต้องรอการดำเนินการวิธี ส่วนมากจะเป็นข่าวสารที่เกี่ยวกับการเตือนภัยหรือใช้ในการวางแผนเผชิญเหตุ การปฏิบัติการในทันทีทันใด ข่าวกรองปัจจุบันจะสะท้อนให้เห็นสถานการณ์ในปัจจุบันทั้งในระดับยุทธศาสตร์และยุทธวิธี

ประมาณการข่าวกรอง คือ ข่าวกรองที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต เป็นความรู้เกี่ยวกับชาติหรือกำลังทหารของชาติหนึ่งที่จะ/หรือสามารถกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่กระทบต่อฝ่ายเรา ประมาณการข่าวกรองทางทหารจะมุ่งเน้นในการกำหนดขีดความสามารถ จุดอ่อนแหลม และหนทางปฏิบัติที่น่าจะเป็นหรือเป็นอยู่จริงของต่างประเทศทั้งของประเทศฝ่ายศัตรู ฝ่ายเป็นมิตรและฝ่ายเป็นกลาง อย่างไรก็ตามข้อมูลของประมาณการข่าวกรองจะไม่สมบูรณ์เท่ากับข่าวกรองมูลฐานและข่าวกรองปัจจุบันเนื่องจากเป็นข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข่าวกรองที่มีอยู่ ดังนั้นคุณค่าของประมาณการข่าวกรองจึงขึ้นอยู่กับความถูกต้อง และความครบถ้วนของข่าวกรองมูลฐานและข่าวกรองปัจจุบันที่มีอยู่ตลอดจนประสบการณ์และความระมัดระวังในการวิเคราะห์ของเจ้าหน้าที่ **การใช้ข่าวกรอง**

ความมุ่งหมายในการใช้ข่าวกรอง มีอยู่สามประการ คือการนำไปใช้ทางยุทธศาสตร์ ยุทธการ และใช้ในการต่อต้านการข่าวกรอง แต่ผู้ใช้อาจแบ่งแยกประเภทของการนำไปใช้ให้ย่อยออกเป็นหลายสาขาได้ตามต้องการ อย่างไรก็ตาม ลักษณะของข้อมูลก็จะยังคงเหมือนเดิม แม้จะเรียกชื่อเป็นอย่างอื่นก็ตาม

การใช้ทางยุทธศาสตร์

การใช้ทางยุทธศาสตร์นั้น มีความหมายกว้างขวาง เนื่องจากจะต้องมีขอบเขตครอบคลุมไปถึงการนำเอากำลังอำนาจทางเศรษฐกิจ การเมือง จิตวิทยามาใช้ เพื่อให้ได้เปรียบทางการเมือง การทูตหรือการค้า สำหรับด้านยุทธศาสตร์ทางทหารนั้นจะใช้ในการวางแผนทางทหารในยามสงบ โดยผู้บังคับบัญชาทหารระดับสูงจะใช้ในการเตรียมกำลัง การวางกำลังและการใช้กำลังทหารประจำการเท่าที่มีอยู่ ในยามสงครามผู้บังคับบัญชาจะนำไปใช้ในแผนหลัก ได้แก่ การกำหนดนโยบาย และแผนการทางทหาร ซึ่งความต้องการข่าวกรองที่จะนำไปใช้ในทางยุทธศาสตร์นั้น ได้แก่ ขีดความสามารถ จุดอ่อนแหลม และหนทางปฏิบัติที่น่าจะเป็นของต่างชาติทั้งที่เป็นศัตรู และน่าจะเป็นศัตรูชาติพันธมิตรและชาติเป็นกลาง

การใช้ในทางยุทธการ

ข่าวกรองที่นำไปใช้ในทางยุทธการนั้น มีทั้งใช้ในขอบเขตที่กว้าง ๆ และใช้ในขอบเขตที่เฉพาะเจาะจง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับหรือภารกิจของหน่วยนั้น ๆ แต่อย่างไรก็ตาม ข่าวกรองที่นำไปใช้ทางยุทธการจะเป็นข้อมูลที่ใช้เป็นพื้นฐานในการตัดสินใจที่มีผลต่อการใช้กำลังทหารเฉพาะหน่วยและการใช้อาวุธบางประเภท ดังนั้น ข่าวกรองที่นำไปใช้ในทางยุทธการนั้น ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติทางทหารประเภทใดก็ตามจะต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับข้าศึกและพื้นที่ที่ปฏิบัติการอย่างละเอียดและเจาะจงที่สุด เช่นการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบก การปฏิบัติการสงครามพ่นระเบิด การปฏิบัติการเรือผิวน้ำ การปฏิบัติการทางอากาศ หรือการลาดตระเวน เป็นต้น และเพื่อ

สะดวกต่อการอ้างถึง จึงได้ตั้งชื่อของข่าวกรองตามการปฏิบัติการสาขาต่าง ๆ เช่น ข่าวกรองการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบก ข่าวกรองสำหรับการปฏิบัติการสงครามพ่นระเบิด ฯลฯ เป็นต้น

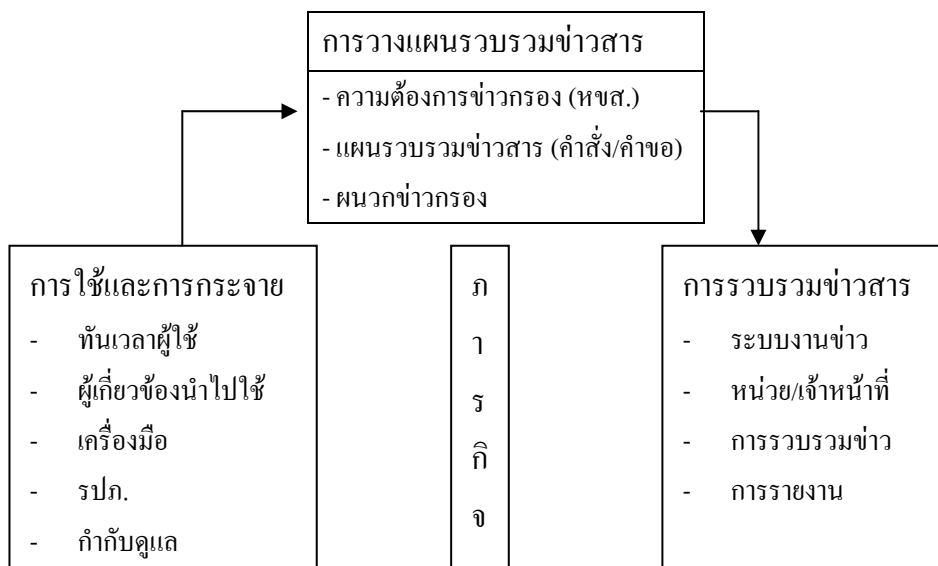
การใช้ในการต่อต้านข่าวกรอง

หมายถึง การนำข่าวกรองมาใช้ในการต่อต้านความพยายามของต่างชาติที่น่าจะเป็นข้าศึก ที่ตั้งใจปฏิบัติการมุ่งร้ายต่อฝ่ายเราด้วยการทำจารกรรม การก่อวินาศกรรม และบ่อนทำลาย หรือทำลายพลังอำนาจหรือศักยภาพในการทำสงครามของชาติเรา ทั้งในยามสงบ และยามสงคราม การใช้ในด้านอื่น ๆ บางครั้งผู้บังคับบัญชาต้องการทราบข้อมูลเฉพาะเรื่อง โดยต้องการทราบเพียงความเป็นจริง หรือข้อมูลมูลฐานของเรื่องนั้น ๆ เช่น ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องการรู้ความจุของคลังเก็บสินค้าของท่าเรือซึ่งต้องรับการขนถ่ายสิ่งอุปกรณ์ลงจากเรือลำเลียง ความลึกของท่าเทียบเรือ แหล่งน้ำกินน้ำใช้ เป็นต้น ดังนั้นหน่วยงานข่าวกรองที่เกี่ยวข้องจะต้องรวบรวมข่าวสาร และพร้อมที่จะบริการข่าวสารเหล่านี้ให้ด้วยทั้งนี้โดยปกติแล้ว หน่วยข่าวกรอง หรือหน่วยรวบรวมข่าวสารจะเป็นผู้จัดหาให้ตามคำขอที่เจาะจงมา

วงรอบข่าวกรอง

วงรอบข่าวกรอง (Intelligence Cycle) คือ กรรมวิธีในการเปลี่ยนแปลงข่าวสารให้เป็นข่าวกรอง หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า“กรรมวิธีข่าวกรอง” (Intelligence Process)

วงรอบข่าวกรองนี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการผลิตข่าวกรองมีขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้.-

การวางแผนรวบรวมข่าวสาร

คือ การกำหนดแนวทางในการรวบรวม เพื่อให้ได้ข่าวสารตามที่ต้องการ แผนรวบรวมข่าวเป็นการมอบภารกิจให้หาข่าวตามหัวข้อข่าวสำคัญไปยังหน่วยหรือเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสาร

ข้อพิจารณากำหนดแผนรวบรวมข่าวมักจะประกอบด้วย การพิจารณาความต้องการข่าวกรอง ความเร่งด่วนของข่าว สิ่งบอกเหตุ การกำหนดคำสั่งคำขอ และการคัดเลือกเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสาร เป็นต้น ในการจัดทำแผนรวบรวมข่าวสารจะต้องให้คลุมช่วงเวลาตามภารกิจซึ่งต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและดัดแปลงแก้ไขให้ทันกับเหตุการณ์อยู่เสมอ โดยปกติจะไม่มีแบบฟอร์มตายตัว แต่ควรประกอบไปด้วย

- ข่าวเรื่อง วัน เดือน ปี
- หขส.
- สิ่งบอกเหตุ
- หน่วยที่รวบรวมข่าวสาร
- เวลาที่ต้องการทราบ
- หมายเหตุ

ปัจจัยสำคัญที่จะต้องคำนึงถึงในการจัดทำแผนรวบรวมข่าวคือ

ภารกิจ	สถานการณ์	ขนาดหน่วย	เจ้าหน้าที่ที่มี

หัวข้อข่าวสำคัญ (หขส.)

คือ ข่าวสารเฉพาะเรื่องของข้าศึก สถานการณ์แวดล้อมของข้าศึก หรือลักษณะพื้นที่ยุทธบริเวณที่ต้องการทราบ เพื่อความสำเร็จในภารกิจ

- หัวข้อข่าวสารสำคัญ (หขส.) จัดทำขึ้นโดยอาศัยพื้นฐานจากสิ่งบอกเหตุ ความต้องการของ หน่วย หน่วยข้างเคียงหรือข่าวสารมีผลต่อการปฏิบัติการกิจ โดยปกติแล้ว หขส. มักจะออกมาในรูปแบบที่เป็นคำถามเสมอ
- รูปแบบของ หขส.

สั้น	กระชับรัด	ชัดเจน	ในรูปคำถาม
ตัวอย่าง			
ข้าศึกจะใช้อาวุธนำวิถีต่อสู้อากาศยานยิง บ. ที่เข้าไปโจมตีที่ตั้งคลังน้ำมันทางด้านเหนือหรือไม่ ?			

คำสั่งคำขอ

คือ การส่งความต้องการข่าวสารที่กำหนดไว้ในแผนรวบรวมข่าวสารไปยังหน่วยรอง “เป็นคำสั่ง” ไปยังหน่วยเหนือ หรือหน่วยข้างเคียง “เป็นคำขอ”

“คำสั่งคำขอ” จะเป็นข้อแนะนำง่าย ๆ ในรายงานข่าวสารเจาะจงต่าง ๆ ที่จะยืนยัน หรือปฏิเสธสิ่งบอกเหตุ สิ่งบอกเหตุ

คือ ร่องรอย หลักฐาน เครื่องหมาย หรือพฤติกรรมที่เกิดจากการปฏิบัติของฝ่ายตรงข้าม ซึ่งจะให้-

- ชี้ให้เห็นจุดอ่อน หรือขีดความสามารถของฝ่ายตรงข้าม
- นำไปสู่การวิเคราะห์หนทางปฏิบัติที่ฝ่ายตรงข้ามอาจนำมาใช้
- เป็นข้อพิจารณาในการเลือกหนทางปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา

การรวบรวมข่าวสาร

การรวบรวมข่าวสาร เป็นขั้นตอนที่มีความยากลำบากในวงรอบข่าวกรอง เนื่องจากฝ่ายตรงข้ามจะใช้วิธีการทั้งปวงเพื่อป้องกันและปกปิดข่าว ดังนั้น ในการรวบรวมข่าวจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา และใช้แหล่งข่าว เจ้าหน้าที่ และเครื่องมือรวบรวมข่าวสารทั้งปวงที่มีอยู่ รวมถึงการทำลายการต่อต้านของฝ่ายตรงข้ามเพื่อให้ได้ข่าวสารตามที่ต้องการ

เจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสาร หมายถึง บุคคล หน่วย หรือเครื่องมือที่ทำหน้าที่รวบรวมข่าวด้วยการตรวจค้น ตรวจสอบหรือซักถาม ต่อแหล่งข่าวทั้งปวง

บุคคลรวบรวมข่าวสาร เป็นการแสวงประโยชน์จากแหล่งข่าวอย่างมีระบบ แล้วส่งข่าวสารที่ได้ไปยังฝ่ายการข่าว เพื่อนำไปผลิตข่าวกรองต่อไป ซึ่งวิธีการรวบรวมโดยทั่วไปจะได้จาก-

- การแลกเปลี่ยนข่าวสาร
- การสังเกตการณ์
- การสนทนา
- การอ่านและการฟัง
- การสัมภาษณ์
- การตรวจสอบ
- การสืบสวน
- การลาดตระเวน
- การถ่ายภาพ
- การค้นคว้า

หน่วยรวบรวมจะต้องวางแผนการรวบรวมข่าวให้หน่วยรอง และผู้เกี่ยวข้องทำการรวบรวมข่าวสารสำหรับหน่วยรวบรวมที่สำคัญ คือ

- กองกำลังปฏิบัติการต่าง ๆ
- เรือผิวน้ำ
- เรือดำน้ำ
- ชุดลาดตระเวนพิเศษ
- ชุดทำลายใต้น้ำ
- หน่วยข่าวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำหรับแหล่งข่าว (Source) ทั้งบุคคล สิ่งของหรือพฤติกรรมอันเป็นเหตุให้ได้มาซึ่งข่าวสารทางยุทธ

ได้แก่-

เอกสารของข้าศึกที่ยึดได้

เอกสารในที่นี้ หมายถึง ข่าวสารที่มีการบันทึกไว้แบบใดแบบหนึ่ง รวมถึงพัสดุที่มีการบันทึกด้วยการเขียน การพิมพ์การวาด หรือสลัก การบันทึกเสียง หรือคำพูด ภาพถ่าย ฟิล์มที่ถ่ายภาพแล้ว ตลอดจนเอกสารใด ๆ ก็ตามที่มีข่าวสารเกี่ยวกับขีดความสามารถทางยุทธวิธี หรือยุทธศาสตร์ หรือความตั้งใจของข้าศึก ทั้งนี้ต้องสามารถพิสูจน์ทราบว่าเป็นเอกสารที่แท้จริงของข้าศึกโดยปราศจากข้อสงสัยใด ๆ ด้วย

อาวุธยุทธโปกรณ์ของข้าศึกที่ยึดได้

ความเข้มแข็งและความอ่อนแอ ทางด้านเทคนิคของข้าศึกนั้น สามารถตรวจพบได้จากอาวุธยุทธโปกรณ์ที่ข้าศึกผลิตออกมาใช้ รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะสามารถประมาณการเกี่ยวกับขีดความสามารถของข้าศึกที่จะทำสงครามด้วยวิธีการรุก และ/หรือการรับได้ถูกต้องพอสมควร นอกจากนั้น ภาพถ่ายหรือตัวอย่างของชิ้นส่วนของอาวุธยุทธโปกรณ์ จะสามารถประเมินค่าความสำเร็จทางเทคนิค และการพัฒนาศักยภาพการทำสงครามของข้าศึกได้

การศึกษาและการพยากรณ์ลมฟ้าอากาศ

แม้ในปัจจุบันได้มีการผลิตอาวุธสมัยใหม่มาใช้ เช่น อาวุธปล่อยนำวิถี เครื่องบินความเร็วเหนือเสียง เรือดำน้ำ/เรือผิวน้ำที่ใช้พลังงานนิวเคลียร์เป็นกำลังขับเคลื่อน ก็ตาม แต่การใช้กำลังทหารให้ได้ผลก็ยังคงจะต้องมีการพิจารณาถึงอิทธิพลของสภาพลมฟ้าอากาศ ตั้งแต่เริ่มต้นของการวางแผนจนกระทั่งการปฏิบัติการตามแผนเสร็จสิ้นลง ความสามารถในการตีความของสภาพลมฟ้าอากาศที่เกิดขึ้น และบังเกิดผลตามมาในพื้นที่เป้าหมายได้อย่างถูกต้อง ย่อมสามารถนำไปใช้เป็นมูลฐานในการอนุมานหนทางปฏิบัติที่ข้าศึกน่าจะนำมาใช้ได้

สิ่งพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศนของข้าศึก

ข่าวสารจำนวนมากที่ได้จากสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และการถ่ายทอดโทรทัศนสามารถช่วยอุดช่องว่างในข้อมูลข่าวกรองในยามสงคราม เช่น ข่าวสารที่ได้จากสื่อมวลชนเกี่ยวกับการจัดหน่วยของกองทัพ ข้าศึก ความสัมพันธ์ทางการทหาร การเมืองสภาพทางเศรษฐกิจของชาติข้าศึก ปฏิบัติทางจิตวิทยาในบรรดาประชากร และข้อมูลการสูญเสียของข้าศึก

การแปรคลื่นและสัญญาณอิเล็กทรอนิกส์

การวิเคราะห์ ความเข้ม และทิศทางของการแปรคลื่นจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ของข้าศึก อาจทำให้ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับข้าศึกเพิ่มขึ้น การตรวจการณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อหาที่ตั้งเรดาร์การถอดรหัสสัญญาณที่ดักจับได้จากวิทยุ จะสามารถได้รับข่าวสารที่มีคุณค่าเกี่ยวกับกำลังพล การวางกำลัง การเคลื่อนย้ายกำลัง และความตั้งใจของข้าศึก ข่าวกรองที่ได้จากการถอดรหัสข่าวสารทางด้านการสื่อสาร จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการยืนยันข่าวสารที่ได้รับจากแหล่งข่าวอื่นอีกด้วย

เชลยศึก

เชลยศึก มักจะเปิดเผยข่าวสารที่มีคุณค่าทางด้านข่าวกรองทั้งที่โดยตั้งใจหรือไม่เต็มใจ ซึ่งการจะให้ได้รับข่าวสารจากเชลยศึกมากที่สุด จะต้องมาจากการปฏิบัติต่อเชลยศึกด้วยความสามารถตั้งแต่รับตัวจนถึงเวลา

สิ้นสุดของการสอบถาม ข่าวสารที่ได้จากเชลยศึก ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับนามหน่วย การวางกำลังการเคลื่อนย้ายกำลัง ขวัญ การสร้างเสริมความเข้มแข็งของทีมนั้นและผลที่เกิดจากการทำสงครามจิตวิทยา

ทหารหนีทัพ

การปฏิบัติต่อทหารหนีทัพให้ปฏิบัติเหมือนกับต่อเชลยศึกทหารหนีทัพอาจแสดงความคิดเห็นและมีท่าทีเหมือนกับเชลยศึกแต่บางครั้งก็มีผู้ปลอมตัวเป็นผู้หนีทัพรวมอยู่ด้วย

ผู้หลบหนีพ้นการจับกุม

ผู้หลบหนีพ้นการจับกุม อาจหลบอาศัยอยู่อย่างโดดเดี่ยวในดินแดนของข้าศึก บุคคลประเภทนี้สามารถให้ข่าวสารได้มากมาย หากว่ามีแผนที่ หรือมีความรู้เกี่ยวกับภูมิประเทศดินแดนข้าศึกอย่างดีประเภทต่าง ๆ ที่ติดตั้งในเครื่องบินลาดตระเวนตรวจการณ์สามารถนำไปใช้ในการรวบรวมข่าวสารที่มีคุณค่าทาง

ยุทธวิธีและทางยุทธศาสตร์โดยปกติแล้วถือว่าภาพถ่ายเป็นแหล่งข่าวจริงและทันสมัยที่สุดสำหรับผู้บังคับบัญชาทางยุทธการ และฝ่าย

อำนาจการข่าว เนื่องจากสามารถนำไปพิสูจน์เพื่อแก้ความสงสัยให้กระจ่างชัดได้ เช่น การนำไปขยายหารายละเอียด หรือนำไปยืนยันกับข่าวสารที่ได้จากแหล่งข่าวอื่น ภาพถ่ายทางอากาศเป็นแหล่งข่าวชั้นต้นที่มีความสำคัญต่อการกำหนดเป้าหมายสำหรับกำลังทางภาคพื้นดิน กำลังทางเรือ และกำลังทางอากาศ และยังใช้ในการทำแผนที่บกและแผนที่ทะเล การศึกษาภูมิประเทศ และการประเมินความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการระเบิดด้วย

บุคคล	วัตถุ/เอกสาร	พฤติกรรม/การปฏิบัติ
* เชลยศึก	* แผนที่	* การเปลี่ยนที่ตั้งยิง
* ทหารหนีทัพ	* ภาพถ่ายทางอากาศ	* การเคลื่อนย้ายกำลัง
* บุคคลในท้องถิ่น	* รายงาน	* การสร้างเครื่องกีดขวาง
* ทหารที่กลับคืนหน่วย	* ยุทธโศภณที่ยึดได้	* การลวง/การพราง
* ผู้หลบหนี	* หลุมระเบิด	* การยิงของอาวุธสนับสนุน
* หลีกเลี้ยง	* กระสุนด้าน	* การสื่อสารและอิเล็กทรอนิกส์
* ผู้อพยพ/ผู้ลี้ภัย		

การรายงาน

การรวบรวมข่าวกรอง จะได้ผลคุ้มค่า เมื่อมีการรายงานข่าวสารที่รวบรวมมาได้ไปยังกองบัญชาการและหน่วยที่สามารถนำข่าวสารไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

รูปแบบการรายงาน สามารถทำได้ด้วยการบรรยายด้วยวาจาด้วยการเขียนรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรหรือการแสดงด้วยภาพแบบต่าง ๆ ทั้งนี้ การรายงานมีหลักว่า

- ถึงมือผู้รับทันเวลา

- คลุมเหตุการณ์ทั้งหมด
- ข้อความต่อเนื่องกัน
- แฉงถึงที่มาซึ่งข่าวสารนั้น
- กำหนดชั้นความลับ และกำหนดค่าข่าวสาร

คุณสมบัติของรายงานที่ดี คือ

- ก) สมบูรณ์ - ใคร อะไร เมื่อไร ที่ไหน อย่างไร ทำไม
- ข) กระชับแจ่ม - เรียงความที่ดีใช้ประโยคสั้นตรงไปตรงมาไม่มีความหมายหลายอย่าง
- ค) กะทัดรัด - ใช้ถ้อยคำน้อย ได้ความหมายมาก
- ง) เข้าถึงจุดหมายได้ง่าย - ใช้แบบฟอร์ม หัวข้อ แผนผัง แผนที่ และภาพประกอบ
- จ) การเน้น - โดยการขีดเส้นใต้ข้อความสำคัญ หรือใช้สีช่วย

การดำเนินการวิธี

การดำเนินการวิธี หรือการผลิตข่าวกรอง คือ การนำข่าวสารที่รวบรวมมาได้ ไปดำเนินการตามหลักของเหตุผล ให้เป็นข่าวกรอง นายทหาร/เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ ที่ทำการผลิตข่าวกรองจะต้องนำหลักของเหตุผล และทำการค้นคว้าข่าวกรองและข่าวสารที่มีอยู่อย่างละเอียด เพื่อหาความเกี่ยวข้องกัน

การผลิตข่าวกรองนั้นเป็นงานที่ต้องใช้ความคิดเป็นหลักและเป็นการดำเนินการวิธีที่หยุดนิ่งไม่ได้ ข้อมูลพื้นฐานหรือข้อเท็จจริงพื้นฐานที่นำมาใช้ในการผลิตข่าวกรองจะต้องมีรายละเอียดให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และหลีกเลี่ยงความผิดพลาด

การบันทึก

คือการเตรียม ข่าวสารให้อยู่ในสภาพพร้อมที่ใช้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ด้วยการจัดลงแฟ้ม ลงบัญชี จัดทำดัชนี และเก็บรักษาให้ถูกต้อง ข่าวสารที่รวบรวมมาได้แม้จะมีค่าน้อยก็ต้องจัดให้อยู่ในเรื่องเดียวกัน เพื่อให้นำไปใช้ได้ทันทีที่ต้องการซึ่งประกอบด้วย บันทึกประจำวัน เอกสารแยกเรื่อง แผนที่สถานการณ์ด้านการข่าวกรอง และแฟ้มข่าวกรอง เป็นต้น

บันทึกประจำวัน	เอกสารแยกเรื่อง
- เป็นบันทึกถาวรรอบ ๒๔ ชม. - รายงานตามลำดับเหตุการณ์ - แสดงผู้ส่งข่าว เวลาเข้า - ออก	- เครื่องมือช่วยการคัดแยก - ประเมินค่า และตีความข่าวสาร - ใช้ประโยชน์ในการรายงานข่าวกรอง และการปฏิบัติต่อข่าว
แผนที่สถานการณ์	แฟ้มข่าวกรอง
- แสดงสถานการณ์ด้านการข่าวกรองในห้วงเวลา - แสดงกำลัง ที่ตั้ง และการปฏิบัติของฝ่ายตรงข้ามในปัจจุบัน	- เป็นบันทึกถาวรของทางราชการ - เก็บสำเนารายงานข่าวทุกฉบับ - เก็บข่าวสารที่มีคุณค่าในอนาคต - แฟ้มทำเนียบกำลังรบ แสดงบัญชี

- กำหนดการเคลื่อนที่ของกองโจร - ใช้บรรยายสรุปข่าวกรอง - ใช้จัดเตรียมสนามรบด้านการข่าว - ใช้จัดเตรียมสนามรบด้านการข่าว เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาเห็นภาพ	หน่วย การจัด และหลักนิยมการรบ ของฝ่ายตรงข้าม

การประเมินค่า

การประเมินค่า คือ ข้อพิจารณาของเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข่าวกรองในการกำหนดค่าความถูกต้อง ความไวใจได้และความเชื่อถือได้ของข่าวสาร ข่าวสารที่ไม่มีการประเมินค่า จะยังไม่เป็นข่าวกรอง และการกระจายข่าวสารแบบนี้ อาจก่อให้เกิดอันตรายอย่างรุนแรงได้

การประเมินค่านั้น เจ้าหน้าที่รวบรวมในสนามจะเป็นผู้ให้ค่าของข่าวสารและค่าของแหล่งข่าวเป็นคนแรก โดยจะกำหนดตามความเหมาะสมตามประสบการณ์ที่เคยร่วมทำงานกันมาในอดีต อย่างไรก็ตาม หน่วยผลิตข่าวกรองจะยังไม่ยอมรับการให้ค่าของเจ้าหน้าที่รวบรวมข่าวสารทันที เนื่องจากในบางครั้งหน่วยผลิตข่าวกรองมีแหล่งข่าวอื่นที่รายงานข่าวสารเดียวกันด้วยนอกจากนั้น ยังอาจจะลดค่าข่าวสารที่เจ้าหน้าที่รวบรวมรายงานได้ด้วย โดยพิจารณาจากรายงานข่าวสารในอดีต อย่างไรก็ตามแม้ว่าข่าวสารที่ส่งให้หน่วยผลิตจะมีค่าน้อย หน่วยผลิตข่าวกรองก็ต้องทำการทดสอบความเชื่อถือได้ของแหล่งข่าว และความถูกต้องของข่าวสารทุกครั้ง

รหัสมาตรฐาน ในการประเมินค่าความเชื่อถือได้ของแหล่งข่าว กำหนดเป็นตัวอักษร ก - จ และค่าความถูกต้องตามลำดับความน่าจะเป็นไปได้ของข่าวสาร กำหนดเป็นตัวเลข ๑ - ๖

คะแนนการประเมินค่า	
ความเชื่อถือได้	ความถูกต้อง
(ก) - เชื่อถือได้เต็มที่	(๑) - ได้รับการยืนยัน
(ข) - เชื่อถือได้	(๒) - น่าจะเป็นจริง
(ค) - พอเชื่อถือได้	(๓) - อาจจะเป็นจริง
(ง) - ไม่น่าเชื่อถือ	(๔) - สงสัยว่าจะเป็นจริง
(จ) - เชื่อถือไม่ได้	(๕) - ไม่น่าจะเป็นจริง
(ฉ) - ไม่อาจตัดสินความเชื่อถือได้	(๖) - ไม่อาจตัดสินความจริงได้

ความเชื่อถือได้

การให้ค่าความเชื่อถือได้ของแหล่งข่าว มีปัจจัยพื้นฐานสามประการที่ใช้เป็นเกณฑ์ คือ

ก. แหล่งข่าวแท้ (authenticity)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์จะต้องแยกแหล่งข่าวจริง ๆ ออกจากหน่วยถ่ายทอดหรือส่งข่าวให้ชัดเจน อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ไม่สามารถทราบถึงแหล่งข่าวจริง ต้องให้ความสำคัญอันดับแรกแก่

ผู้ถ่ายทอดข่าวสาร แหล่งข่าวที่นับว่าเชื่อถือได้ของเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ก็คือผู้ที่สังเกตการณ์ด้วยตนเอง และหลักฐานทางเอกสารที่ผ่านการพิสูจน์แล้ว

ข. ความไว้วางใจได้ (trustworthiness)

แหล่งข่าวแต่ละคนอาจมีความคิดขัดแย้ง หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องความจงรักภักดี จึงเป็นหน้าที่ของผู้ประเมินค่าจะต้องคาดการณ์เกี่ยวกับสถานการณ์แวดล้อมที่ทำให้ความจงรักภักดีต้องหย่อนลง หรือแนวโน้มที่อาจทำให้แหล่งข่าวกลายเป็นศัตรูได้ในอนาคต ความจงรักภักดีของแหล่งข่าวอาจจะต้องสืบสาวไปถึงภูมิหลัง พฤติกรรมในอดีต และทำที่ในปัจจุบัน

ค. ความสามารถ (competency)

ความสามารถของแหล่งข่าวขึ้นอยู่กับการศึกษาประสบการณ์ และการวินิจฉัยสิ่งที่ได้เห็น ถ้าแหล่งข่าวเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติดังกล่าว รายงานของบุคคลนี้ย่อมมีคุณค่าความถูกต้องของข่าวสาร ค่าความถูกต้องของข่าวสารมีเกณฑ์การให้ โดยพิจารณาจากความกลมกลืน ความน่าเชื่อถือ และการยืนยัน สำหรับเกณฑ์นี้ใช้เมื่อหน่วยผลิตมีข่าวสารที่เหมือนกันจำนวนมากพอสมควร

ก. ความกลมกลืน (coherence)

โดยเฉลี่ยแล้ว ข่าวสารใหม่ที่มีคุณค่า มักมีความกลมกลืน และมีความสอดคล้องต้องกันในตัวเอง และมีแนวความคิดที่เกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน แต่ถ้าเนื้อหาข่าวในรายงานมีการขัดแย้งกันย่อมทำให้ความเป็นไปได้ของข่าวสารเกิดปัญหาขึ้นได้ทันที อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าความกลมกลืนเป็นตัวเกณฑ์อันหนึ่ง แต่ก็ก็เป็นเพียงตัวเกณฑ์ขั้นต้นในการพิจารณาความน่าเป็นไปได้อีก และยังไม่มี การให้ข้อยุติ ข่าวสารที่มีเนื้อเรื่องที่มีเหตุผลและมีเรื่องราวที่สอดคล้องต้องกันอาจไม่มีความถูกต้องเลย ขณะเดียวกันข่าวสารที่เป็นความจริงกลับดูเหมือนจะมีความขัดแย้งภายในตัวได้เหมือนกัน ดังนั้น รายละเอียดของข่าวสารในรายงานจึงไม่ใช่ปัจจัยประกันความถูกต้องซึ่งจำเป็นต้องหาปัจจัยอื่นมาพิสูจน์เพิ่มเติมด้วย

ข. ความเชื่อถือได้ (credibility)

ความเชื่อถือได้ของข่าวสาร อาจพิจารณาได้โดยเอาข่าวสารที่ได้มาใหม่เปรียบเทียบกับข่าวสารและข่าวกรองที่มีอยู่เดิม ถ้าข่าวสารที่ได้มาใหม่สอดคล้องกลมกลืนกับข่าวสารและข่าวกรองที่รวบรวมไว้เดิมย่อมแสดงว่าเป็นข่าวสารที่มีค่าควรแก่การพิจารณาให้ความน่าเชื่อถือได้

ค. การยืนยัน (confirmation)

เนื้อเรื่องของข่าวสารใหม่ที่ได้มาอาจเป็นการยืนยันให้แก่ข่าวสารที่มีอยู่แล้ว และช่วยเสริมความน่าเป็นไปได้อีกและความถูกต้องของข่าวสารเดิมให้มีค่าสูงยิ่งขึ้น การใช้เกณฑ์นี้เป็นเครื่องมือทำให้เห็นว่าข่าวสารใหม่มีการยืนยัน ไม่มีการยืนยันหรือขัดแย้งกัน ในกรณีที่แหล่งข่าวต่างกัน ต่างรายงานข่าวสารเข้ามาในหน่วยผลิต ซึ่งตรวจพบว่ามีรายงานสองฉบับที่มีข้อมูลเหมือนกัน ยังจะไม่ถือว่าเป็นการยืนยันจนกว่าจะได้

อุปสรรคในการผลิตข้าว
ก)ความไม่สมบูรณ์ของข้าวสาร
ข)ความไม่ถูกต้องของข้าวสาร
ค)ความถี่ของชาของผู้ผลิตข้าว
ง)การตีความที่ใช้ไม่ได้

ทำการตรวจสอบรายละเอียดเปรียบเทียบกันจนถึงที่สุด ความแตกต่างกันเล็กน้อยของรายงานทั้งสองคงจะไม่เป็นเหตุให้ถึงกับทำลายคุณค่าทั้งหมดของข้าวสาร

การวิเคราะห์

การวิเคราะห์มีความคล้ายคลึงกับการประเมินค่า คือเป็นการพิสูจน์หาความจริงที่แฝงอยู่ในรายงาน โดยการนำข้าวสารที่ประเมินค่าแล้วไปเปรียบเทียบกับที่ได้มาจากรายงานฉบับอื่น ๆ และทำการตรวจสอบอย่างละเอียดเพื่อพิสูจน์ทราบข้อเท็จจริงที่สำคัญและพิจารณาความเกี่ยวข้องเจ้าหน้าที่วิเคราะห์จะต้องรวบรวมข้อมูลที่อยู่ในขอบเขตให้ได้อย่างกว้างขวาง และทำการค้นคว้าเรื่องราวที่เกี่ยวข้องอย่างลึกซึ้งซึ่งสามารถกระทำได้ด้วยการจัดทำสารบัญช่าวสาร/วัสดุที่มีการกำหนดระดับการรักษาความปลอดภัย และการจัดข้าวสาร/วัสดุเรียงตามลำดับ พร้อมทั้งนำไปใช้ได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งการใช้เทคนิคเครื่องมือ/เครื่องช่วยก็จะอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติดังกล่าวได้ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การสนธิกรรม

การสนธิกรรม เป็นการนำความรู้ที่เกี่ยวข้องมาจัดทำเป็นข่าวกรองที่มีขอบเขตกว้างขวางยิ่งขึ้น งานขั้นนี้ของนายทหารข่าวกรองก็คือ การกลั่นกรอง แยกรายละเอียดออกจากกัน และนำข่าวกรองทั้งหมดที่กำลังพิจารณามารวมกันอีกครั้งเพื่อให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง นายทหารข่าวกรองต้องสามารถจัดประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่แฝงอยู่ในข้อมูลที่ได้มีการวิเคราะห์ครั้งใหม่แล้ว และมองเห็นสถานการณ์แวดล้อม ซึ่งอาจทำให้เข้าใจความหมายได้มากขึ้นอีก ดังนั้น ขั้นตอนการสนธิกรรมก็คือการใช้ความคิดที่สร้างสรรค์ขั้นต้น

การตีความ

การตีความ คือ การพิจารณาหาความหมายให้ได้เต็มที่เท่าที่เป็นไปได้ต่อข่าวสารที่ได้มีการดำเนินการวิธีผลิตข่าวกรองแล้ว โดยพิจารณาความเกี่ยวข้องทั้งหมดและที่มีผลต่อการวางแผนในขณะนั้น ในบางครั้งเจ้าหน้าที่ข่าวกรองสามารถตีความข่าวสารได้เกือบทันทีที่ได้รับ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับแหล่งข่าวและข่าวสารในกรณีที่น่าไปใช้ทางยุทธศาสตร์จะต้องนำองค์ประกอบทั้งหมดมาตีความ คือ ภูมิศาสตร์ทหาร การขนส่ง การโทรคมนาคม การเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กองทัพและชีวประวัติบุคคลสำคัญ องค์ประกอบเหล่านี้จะต้องมีรายละเอียดให้มากพอที่ทำให้มองเห็นสิ่งบอกเหตุที่เป็นขีดความสามารถหรือความตั้งใจของต่างชาติ การนำไปใช้ทางยุทธการนั้น การตีความมีผลให้ได้ข่าวกรองที่มีความสำคัญต่อการประมาณสถานการณ์ของผู้บังคับบัญชา ตัวอย่างเช่น ความรู้เกี่ยวกับการวางกำลังเผชิญหน้าของข้าศึก จะยังไม่เป็นข่าวกรอง ที่สมบูรณ์จนกว่าจะมีการผลิตขั้นสุดท้าย ด้วยการตีความให้เข้ากันได้กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ภูมิประเทศ

ลมฟ้าอากาศ การขนส่งกำลังบำรุง และกำลังใจของทหาร การตีความที่ได้ความหมายเต็มที่ จะเกี่ยวข้องกับขีดความสามารถของข้าศึกที่จะเป็นฝ่ายริเริ่มหรือด้านทานการโจมตี ปัจจัยอื่น ๆ ที่นำมาใช้ในการตีความ ได้แก่ การใช้เหตุผลตามหลักของความจริง และการปรึกษาหารือกับเพื่อนร่วมงานด้วยสติสัมปชัญญะและมีความมั่นใจว่าได้ดำเนินการอย่างมีเหตุผล และตีความได้ถูกต้องทุกชั้นของการดำเนินการวิธีการผลิตนั้น นายทหารข่าวกรองอาจมีความต้องการข่าวสารเพิ่มเติมหรือนำข่าวสารที่กำลังดำเนินการวิธีในชั้นของการผลิตข่าวกรองไปขยายความ ดังนั้น นายทหารข่าวกรองอาจขอให้ส่งกำลังหรือคำขอข่าวสารเฉพาะเรื่องไปยังหน่วยรวบรวมต่าง ๆ ที่มีความสามารถในการรวบรวมข่าวสารเรื่องนั้นได้

การกระจายข่าวกรอง

คือ การส่งข่าวกรองออกไปในรูปแบบฟอร์มที่เหมาะสมไปยังผู้ที่ต้องการใช้ได้ทันเวลาตามเวลาที่กำหนด การกระจายข่าวกรองเป็นขั้นที่สามของการดำเนินการวิธีข่าวกรอง ซึ่งถ้าไม่มีการกระจายข่าวกรองแล้ว การดำเนินการวิธีก็สูญเสียไปโดยไร้ประโยชน์ การกระจายข่าวกรองทุกประเภทจะต้องดำเนินการโดยต่อเนื่องจนกระทั่งเจ้าหน้าที่และหน่วยที่จำเป็นต้องรู้มีโอกาสได้เห็นและได้อ่านข่าวกรองนั้นแล้ว การกระจายข่าวกรองที่ได้ผลหมายถึง

- ผู้ได้รับข่าวเป็นบุคคลหรือหน่วยที่จำเป็นต้องรู้
- กระจายไปถึงมือผู้ใช้ในรูปแบบเหมาะสมที่สุด
- ส่งถึงมือผู้ใช้ได้ทันเวลา

วิธีการกระจายข่าว

- ๑) การเขียน (รายงานข่าวเอกสาร)
- ๒) การพูด (สนทนา บรรยายสรุป โทรทัศน์ วิทยุ ฯลฯ)
- ๓) โดยภาพ (ภาพยนตร์ ภาพถ่าย แผนที่)

เครื่องมือในการกระจาย

- ๑) การนำสาส์น
- ๒) ทางสาย
- ๓) วิทยุ
- ๔) ไปรษณีย์ปกติ
- ๕) ถ่ายทอดสำเนา

กระจายทันเวลา

ความต้องการที่สำคัญในการกระจายข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ คือ การกระจายข่าวกรองให้ทันเวลาได้มีการประมาณว่า ข่าวกรองจะลดค่าในอัตราดังนี้

ข่าวกรองยุทธวิธี	๑๐ % ต่อวัน
ข่าวกรองยุทธศาสตร์ในยามสงคราม	๑๐ % ต่อเดือน
ข่าวกรองยุทธศาสตร์ในยามสงบ	๒๐ % ต่อปี

การกระจายข่าวกรองให้ทันเวลาแตกต่างกันไปตามลักษณะของการข่าวกรองและความเร่งด่วน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ใช้พิจารณาการเลือกวิธีการนำส่ง ปริมาณ หรือขนาดของวัสดุที่มีคุณค่าด้านข่าวกรองเป็นปัจจัยที่จะบอกได้ว่า ควรจัดส่งโดยน่านฟ้า หรือจัดส่งทางไปรษณีย์ หรือทางวิทยุโทรศัพท์ แม้ว่า การกระจายกรองควรจะดำเนินไปอย่างรวดเร็วที่สุดและประหยัดก็ตามแต่ ต้องคำนึงถึงการรักษาความปลอดภัยด้วย

การควบคุมการกระจายข่าว

การกระจายข่าวที่มีการกำหนดชั้นรักษาความปลอดภัยอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วย จึงต้องมีการแจกจ่าย ระบุชื่อ หรือตำแหน่ง หรือหน่วยที่จะเป็นผู้รับ นายทหารที่มีหน้าที่กระจายข่าวจะต้องรู้ความสำคัญของข่าวกรองและจะต้องรู้ภารกิจเฉพาะของหน่วยที่เป็นผู้ใช้ ความรับผิดชอบในการกำหนดการกระจายข่าวของหน่วยผลิตข่าวกรอง ควรเป็นเจ้าหน้าที่ที่กำกับดูแลการประเมินค่าและการตีความเพราะว่า เป็นคนแรกที่อยู่ ความสำคัญของข่าวสารแต่ละรายการ การกระจายข่าวสารในขั้นต้นจะดำเนินไปตามรายนามในการแจกจ่าย รายการแจกจ่ายนี้ควรจะอ่อนตัวหรือขยายตัวหรือลดจำนวนผู้รับแล้วแต่ความต้องการ ประเด็นสำคัญเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการกระจายข่าวจะต้องไม่ลืมว่าข่าวสารจะยังไม่เป็นข่าวกรองจนกว่าจะมีการประเมินค่าแล้ว และข่าวกรองจะยังไม่เป็นประโยชน์ จนกว่าจะกระจายให้แก่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยที่ต้องการใช้ข่าวกรองนั้นได้ทันเวลา

ตัวอย่างของการดำเนินกรรมวิธีผลิตข่าวกรอง

ในระหว่างที่มีการประเมินค่าข่าวสารเรื่องเครื่องบินทิ้งระเบิดของโซเวียต (บ.ช.๓๐) หน่วยรวบรวมให้คำของแหล่งข่าวและค่าของข่าวสาร ก-๒ แต่เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ให้ค่า ก-๓ ทั้งนี้เพราะเคยมีประสบการณ์ที่เลวร้ายกับผู้รวบรวม ถึงกระนั้นเจ้าหน้าที่วิเคราะห์พิจารณาเห็นว่ารายงานข่าวสารของผู้รวบรวมนั้น คงจะเป็นความจริง เพราะข้อเท็จจริงบางข้อที่เจ้าหน้าที่วิเคราะห์เคยสงสัยอยู่เดิมนั้น มีเหตุผลสนับสนุนพอเชื่อถือได้และในขณะที่ประเมินค่า เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ก็ได้ค้นเรื่องข่าวสาร บ.ช.๒๕ ซึ่งเป็นเครื่องบินทิ้งระเบิดต้นแบบ และเรื่องอาวุธปล่อยจากอากาศสู่ผิวพื้น ซึ่งอยู่ในขั้นการออกแบบจากแฟ้มข่าวกรองมาศึกษา พบว่าข่าวสารนี้มีหมายเหตุในตอนท้ายบันทึกว่า เครื่องบินแบบนี้ น่าจะเลิกผลิตในสองปีข้างหน้าเจ้าหน้าที่วิเคราะห์เปรียบเทียบรายงานทั้งสองฉบับทันที โดยมุ่งพิจารณาขีดความสามารถในการบรรจุทุกอาวุธปล่อย และความจุของถังน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องบินทั้งสองแบบ ข่าวสารที่สำคัญซึ่งมีความเกี่ยวข้องกันทำให้เจ้าหน้าที่วิเคราะห์สามารถให้ข้อยุติดังนี้

๑. บ.ช.๒๕ จำเป็นต้องปรับปรุงโครงสร้างลำตัวเครื่องบินอย่างมากมาย จึงจะสามารถบรรจุทุกอาวุธปล่อยลง (decoy missile) ได้

๒. บ.ช.๒๕ สามารถบรรจุทุกอาวุธปล่อย (ในขั้นออกแบบ) จากอากาศสู่พื้นได้ แต่น้ำหนักที่เพิ่มขึ้นทำให้ระยะบินลดลงมาก

๓. บ.ช.๓๐ ออกแบบให้มีลักษณะแอโรไดนามิกส์ และเครื่องยนต์ขนาดใหญ่จนสามารถบรรจุทุกอาวุธปล่อยทั้งสองแบบได้ โดยมีระยะบินไกลกว่า บ.ช.๒๕

เมื่อนำข้อยุติของการวิเคราะห์ทั้งสามข้อมาเปรียบเทียบกัน (การสนธิ) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์หลังความเห็นต่อไปอีกว่า โซเวียตน่าจะผลิต บ.ช.๓๐ ขึ้นมาแทน บ.ช.๒๕ ภายใน ๒ ปีข้างหน้า ข่าวสารนี้ทำให้เจ้าหน้าที่วิเคราะห์มีความรู้เกี่ยวกับขีดความสามารถของกองทัพอากาศโซเวียตเพิ่มขึ้นอีก

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ยังได้ตีความข่าวสารนี้ว่า โขเวียตมีความตั้งใจที่จะรักษาคุลย์กำลังระหว่างเครื่องบินที่มีคนขับกับขีปนาวุธ โจมตี และอาวุธจรวดต่อต้านการโจมตี

ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นว่าการดำเนินการเบื้องต้นในการผลิตข่าวกรองนั้น เป็นงานของการใช้ความคิด และบางขั้นตอนสามารถดำเนินการได้พร้อมกัน

ตอนที่ ๒

ข่าวกรองทหารเรือ

ข่าวกรองยุทธศาสตร์

ข่าวกรองยุทธศาสตร์ คือข่าวกรองเกี่ยวกับพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย และแผนการทางทหารของต่างชาติ ทั้งที่เป็นพันธมิตร ศัตรู น่าจะเป็นศัตรู และเป็นกลาง โดยมีมุ่งพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของชาตินั้น ๆ ในด้านการเตรียมการป้องกันประเทศ และการทำสงคราม อันได้แก่ จิตความสามารถจุดต่อแหลม และหนทางปฏิบัติที่น่าจะเป็น หรืออาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ข่าวกรองยุทธศาสตร์ คือ การพิจารณาถึงพลังอำนาจของต่างชาติ หรือความสามารถของชาติหนึ่งในการที่จะดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของชาตินั้น

องค์ประกอบข่าวกรองทางยุทธศาสตร์

การที่จะให้ทราบถึงพลังอำนาจของต่างชาติและสามารถวิเคราะห์ขีดความสามารถ นโยบาย หรือหนทางปฏิบัติที่ต่างชาติจะใช้เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์เฉพาะของแต่ละชาติ จำเป็นต้องพิจารณาถึงข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบที่ส่งเสริมพลังอำนาจของชาตินั้น ๆ ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้เรียกว่าองค์ประกอบข่าวกรองทางยุทธศาสตร์ซึ่งมีอยู่ ๘ องค์ประกอบด้วยกัน คือ

๑. ข่าวกรองทางการทหาร คือการศึกษาและวิเคราะห์ถึงโครงสร้าง และกำลังทหารของต่างชาติ ทั้งกำลังทางบก ทางเรือ ทางอากาศ และกำลังกึ่งทหาร ในรูปลักษณะต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วหรือคาดว่า จะมีการจัดขึ้นในอนาคต

๒. ข่าวกรองทางภูมิศาสตร์ คือการศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับภูมิมาปนะวิทยาของประเทศใดประเทศหนึ่ง เช่นที่ตั้ง อาณาเขต ขนาด รูปร่าง ลักษณะทางธรณีวิทยา สมุทรศาสตร์ อุตุนิยมวิทยา ประชากร และแหล่งทรัพยากร รวมทั้งสภาพความเปลี่ยนแปลงที่เจริญขึ้น หรือความเสื่อมสลายทั้งจากธรรมชาติ และการกระทำของมนุษย์ ซึ่งถือเป็นรากฐานที่สำคัญของพลังอำนาจแห่งชาติและมีส่วนสัมพันธ์อย่างสำคัญยิ่งกับองค์ประกอบข่าวกรองทางยุทธศาสตร์อื่น ๆ โดยเฉพาะการเมือง สังคมจิตวิทยา การทหาร การขนส่ง และโทรคมนาคม

๓. ข่าวกรองทางสังคมจิตวิทยา คือ การศึกษาที่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของกลุ่มชนต่างๆ จำนวน ประชากร การแบ่งกลุ่มของประชาชน พฤติกรรม ลักษณะนิสัย ท่าที ทศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม คุณภาพของประชาชน และความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชน และสถาบันทางสังคมต่าง ๆ ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความเข้มแข็ง หรืออ่อนแอ ความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของชาติ นั้น ๆ และยังเป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมหรือบั่นทอนพลังอำนาจของชาติในด้านอื่น ๆ คือการเมือง เศรษฐกิจของต่างชาติ ซึ่งเป็นรากฐานของพลังอำนาจอื่น ๆ คือพลังอำนาจทางการเมือง สังคมจิตวิทยา และการทหาร สำหรับศักยภาพทางเศรษฐกิจนั้น ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างชาติ และทำนองเดียวกันผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจก็เป็นมูลเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างชาติด้วย

๔. ข่าวกรองทางการเมือง คือการศึกษาถึงโครงสร้าง และวิถีทางในการปฏิบัติที่เป็นจริงในเรื่องการบริหาร การปกครอง องค์การการเมือง การกำหนดนโยบายภายในและต่างประเทศเสถียรภาพของรัฐบาล

คุณภาพของผู้นำประเทศ ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความเป็นปึกแผ่นมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของประเทศ รวมทั้งแนวโน้มในการดำเนินความสัมพันธ์กับต่างประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจและการทหาร

๕. ข่าวกองทางการขนส่งและโทรคมนาคม สามารถแยกพิจารณาได้เป็น ๒ อย่างคือ ข่าวกองทางการขนส่ง และข่าวกองทางโทรคมนาคม

- ข่าวกองทางการขนส่ง เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการดำเนินงานในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของระบบการขนส่งภายในประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระบบขนส่งทางบก(รถไฟ และถนน) ระบบขนส่งทางน้ำ ระบบการขนส่งทางอากาศ และระบบการขนส่งทางท่อ ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญประการหนึ่ง ในการพิจารณาเรื่องขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ และทางทหาร

- ข่าวกองทางการคมนาคม เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของระบบการติดต่อสื่อสาร ทั้งภายในและต่างประเทศ ทั้งทางทหาร และพลเรือน ได้แก่วิทยุโทรศัพท์ โทรเลข โทรทัศน์ ระบบเคเบิลใต้น้ำ และเครื่องมือ หรือสื่อที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อวิเคราะห์ถึงขีดความสามารถ ประสิทธิภาพ และความล่อแหลมของระบบการติดต่อสื่อสารทั้งสิ้นภายในประเทศที่สามารถจะนำมาใช้สำหรับการปฏิบัติการทางทหาร รวมทั้งความสามารถที่จะปรับให้ใช้กันได้ระหว่างเครื่องมือสื่อสารของประเทศเรา กับชาติ

๗. ข่าวกองทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คือการศึกษาเกี่ยวกับขีดความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักวิทยาศาสตร์ โครงการวิจัยและพัฒนา เงินทุนในด้านการค้นคว้าวิจัย การค้นพบ และประดิษฐ์กรรมใหม่ ๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ส่งเสริมองค์ประกอบอื่น ๆ โดยเฉพาะเศรษฐกิจโทรคมนาคมและการทหาร

อนึ่ง ข่าวกองเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ที่ประยุกต์ มาใช้ในการปฏิบัติการทางทหารเรียกกันว่า “ข่าวกองทางเทคนิค”

๘. ข่าวกองทางประวัติบุคคล คือการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องราวของบุคคลสำคัญของต่างชาติที่ปรากฏบทบาทสำคัญในด้านต่าง ๆ ทั้งปัจจุบันหรือที่คาดว่าน่าจะมีสำคัญในอนาคต โดยปกติแล้วในองค์ประกอบข่าวกองทางยุทธศาสตร์อื่น ๆ เช่นทางทหาร การเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี จะปรากฏเรื่องราวของบุคคลต่างๆ ในแต่ละองค์ประกอบอยู่แล้ว แต่การแยกหัวข้อข่าวกองทางประวัติบุคคลไว้อีกองค์ประกอบหนึ่งต่างหาก ก็เพื่อที่จะให้ได้ข่าวสารข้อมูลที่เป็นรายละเอียดเพิ่มขึ้นนั่นเอง

ข่าวกองยุทธการ คือ ข่าวกองเกี่ยวกับพื้นที่ปฏิบัติการ(ลมฟ้าอากาศและลักษณะภูมิประเทศ) ขีดความสามารถและความล่อแหลมของข้าศึก ซึ่งผู้บังคับหน่วยทหารนำเอามาใช้ในการวางแผน และดำเนินปฏิบัติการทางทหารเพื่อให้บรรลุความสำเร็จในภารกิจเฉพาะ อันใดอันหนึ่ง โดยมีได้จำกัดว่าการปฏิบัติการในครั้งนั้น จะมีขนาดเล็ก หรือใหญ่แค่ไหนรวมทั้งนำมาใช้ในการรักษาความปลอดภัยแก่หน่วยของตนด้วย

ขอบเขตของข่าวกองยุทธการ

เนื่องจากข่าวกองยุทธการมีความมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนหน่วยทหารในการปฏิบัติการกิจเฉพาะอันใดอันหนึ่ง ดังนั้นขอบเขตของข่าวกองยุทธการจึงขึ้นอยู่กับความต้องการของหน่วยทหารนั้น ๆ ว่าตั้งใจปฏิบัติการ

เพื่ออะไร และเหตุที่ว่าหน่วยทหารที่เป็นผู้ปฏิบัติจะสนใจในข่าวกรองที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์เฉพาะอันใด อันหนึ่งที่มีผลกระทบต่อกิจที่หน่วยจะต้องปฏิบัติมากกว่านโยบายหรือขีดความสามารถของข้าศึกเป็นส่วนรวม ดังนั้น เรื่องที่เป็นหัวใจของข่าวกรองยุทธการ ก็คือขีดความสามารถของข้าศึกที่จะต่อต้านกับหนทางปฏิบัติของฝ่ายเราในการปฏิบัติการเฉพาะเรื่องเท่านั้น

ความมุ่งหมายของข่าวกรองทางยุทธการ มี ๒ ประการคือ

๑. ขจัดความไม่ถูกต้องแน่นอนเกี่ยวกับเรื่องราวของข้าศึกพื้นที่ปฏิบัติการและลมฟ้าอากาศ ให้น้อยที่สุด อันจะช่วยให้ ผบ.หน่วยตกลงใจได้ง่ายและช่วยให้หน่วยทหารนั้น ๆ สามารถปฏิบัติการกิจได้สำเร็จ

๒. เพื่อช่วยให้ ผบ.หน่วย สามารถกำหนดกระบวนการป้องกันและการต่อต้านข่าวกรองขึ้น เพื่อปกปิดเจตนาและการปฏิบัติของฝ่ายเรามีให้ข้าศึกได้ทราบและขัดขวางได้นอกจากนั้นยังเพื่อที่จะทำลายการดำเนินการด้านการข่าวกรองของฝ่ายข้าศึกด้วย

องค์ประกอบของข่าวกรองยุทธการ

โดยหลักการแล้ว ทั้งข่าวกรองยุทธศาสตร์และข่าวกรองยุทธการจะเป็นเรื่องราวของข้าศึกหรือประเทศที่อาจเป็นข้าศึก และพื้นที่ปฏิบัติ หรือพื้นที่ที่คาดว่าจะเป็นที่ปฏิบัติการในอนาคต แต่ขณะที่ข่าวกรองยุทธการเป็นข่าวกรองที่ผู้บังคับหน่วยนำมาใช้ในการวางแผนและปฏิบัติการทางทหารเพื่อให้บรรลุภารกิจที่ได้รับมอบเฉพาะเรื่องดังนั้น ข่าวกรองยุทธการจะพิจารณาเรื่องข้าศึก เฉพาะข้าศึกที่เผชิญหน้า กับข้าศึกที่สามารถเพิ่มเติมกำลังเข้ามายังพื้นที่ปฏิบัติการได้ ในระหว่างที่ฝ่ายเรากำลังปฏิบัติการอยู่เท่านั้น โดยจะไม่คิดถึงกำลังข้าศึกทั้งประเทศเหมือนกับข่าวกรองยุทธศาสตร์ ส่วนการพิจารณาเรื่องพื้นที่ปฏิบัติการ จะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่จะต้องเข้าไปปฏิบัติการ เป็นหลักรวมทั้งพื้นที่ที่ครอบคลุมจากที่ตั้งกำลังของเราไปจนถึงที่ตั้งของกำลังข้าศึก หรืออาจสรุปได้ว่าข่าวกรองยุทธการจะพุ่งเล็งถึง

๑. ข้าศึก

- ๑) กำลัง เป็นการกล่าวถึงจำนวนเรือ ชนิด และคุณลักษณะของเรือ
- ๒) การประกอบกำลัง
- ๓) การวางกำลัง
- ๔) การสื่อสาร
- ๕) การส่งกำลังบำรุง
- ๖) ปัจจัยและระยะทาง
- ๗) การเพิ่มเติมกำลัง
- ๘) สรุปการปฏิบัติการที่สำคัญที่ผ่านมา

๒. พื้นที่ปฏิบัติการ

- ๑) การเมือง
- ๒) การเศรษฐกิจ

- ๑) สังคม
- ๔) อุทกศาสตร์
- ๕) ภูมิประเทศ
- ๖) อากาศประจำถิ่นและลมฟ้าอากาศ
- ๗) ตำบลที่และระยะทาง
- ๘) เส้นทางขนส่ง
- ๙) สภาพทางสาธารณสุข

ตัวอย่างข่าวกรองทหารเรือในปฏิบัติการพายุทะเลทราย

กรณีอิรักบุกคูเวตในเดือนสิงหาคม ๑๙๙๐ นั้น เมื่อกองกำลังสหรัฐฯ ได้เริ่มวางกำลังในอ่าวเปอร์เซีย กรมข่าวทหารเรือสหรัฐฯ ได้รับความช่วยเหลือจากกองทัพอากาศและประเมินค่าแนวทางการโจมตี (จัดตั้งเป็นหน่วยที่มีชื่อว่า SPEAR) วิเคราะห์หาจุดสำคัญในการเตรียมสนับสนุนการรบ หลังการทบทวนแล้ว SPEAR ได้สรุปว่า ชัคคัมทราบดีว่าพันธมิตรมีกำลังทางอากาศเหนือกว่ามาก จึงตัดสินใจไม่ใช้เครื่องบินที่มีอยู่ ๕๕๐ ลำเข้าขัดขวางการโจมตีโดยตรง แต่จะใช้ยุทธวิธีโจมตีแล้วหนี และจะกระจายเครื่องบินซุกซ่อนในที่ปลอดภัยทั่วประเทศแทน ดังนั้น SPEAR จึงประเมินว่าภัยคุกคามต่อเครื่องบินพันธมิตร ก็คืออาวุธต่อสู้อากาศยานจำนวนมาก รวมถึงจรวดประทับบ่า (SAM) ที่ใช้ในระบบป้องกันภัยทางอากาศของอิรัก

ข้อมูลภัยคุกคามทางอากาศในระดับต่ำถึงปานกลางของอิรักนี้ทำให้นักบินพันธมิตรปรับยุทธวิธีไปปฏิบัติการที่ระดับสูงแทนและการที่อิรักเชื่อมั่นในระบบป้องกันภัยทางอากาศดังกล่าวก่อให้เกิดจุดอ่อนสำคัญของอิรักกล่าวคือฝ่ายพันธมิตรได้กำหนดวัตถุประสงค์ไปเป็นการทำลายระบบป้องกันภัยทางอากาศนี้ทันที

ผลการดำเนินการข่าวกรอง ทร.สหรัฐฯ ๗ ข้างต้น ได้ช่วยให้ผู้บังคับบัญชา และฝ่ายอำนวยการรวมทั้งกองกำลังปฏิบัติการสามารถวางแผน และดำเนินการปฏิบัติ ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยคุ้มครองกองกำลังได้ดีขึ้นเท่านั้น แต่ยังสามารถช่วยให้ผลการโจมตีตามภารกิจดีขึ้นอีกด้วย (ทอ.สหรัฐฯ ได้สรุปผลการวิเคราะห์ของ SPEAR การประเมินค่า ทอ.และระบบป้องกันทางอากาศของอิรักเป็นการประเมินค่าที่ดีที่สุดของการปฏิบัติการครั้งนั้น)

จากตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติการข่าวกรองครบทั้ง ๓ ระดับ กล่าวคือ

ข่าวกรองยุทธศาสตร์ชี้ให้เห็นว่าอิรักเป็นประเทศที่อาจเป็นศัตรู โดยมีการบังคับบัญชา และการควบคุมแบบรวมศูนย์กลางอำนาจ

ข่าวกรองยุทธการ ชี้ให้เห็นว่า ระบบป้องกันภัยทางอากาศของอิรักเป็นจุดอ่อนสำคัญซึ่งถ้าทำลายได้ จะเป็นการตัดรอนขีดความสามารถทางทหารของอิรักในการต่อต้านกำลังทางอากาศของฝ่ายพันธมิตร

ส่วนข่าวกรองทางยุทธวิธี ได้ช่วยสนับสนุนการวางแผนทำลายหรือตัดรอนการบังคับบัญชา และการควบคุม ซึ่งเป็นจุดอ่อนสำคัญ เช่นการทำลายเรดาร์ของอิรักด้วยอาวุธปล่อยจากเครื่องบิน ทร.ที่อยู่นอกเขตการทำสงครามทางอากาศ

ตอนที่ ๓

การต่อต้านข่าวกรอง

การต่อต้านข่าวกรอง มีความมุ่งหมายเพื่อพิทักษ์หรือป้องกันข่าวสารกำลังพล วัสดุ และบรรดาที่ตั้งต่าง ๆ ให้พ้นจากการจารกรรม ก่อวินาศกรรม หรือบ่อนทำลายจากอำนาจของต่างชาติและ กลุ่มบุคคลที่เอาใจออกห่าง หรือบุคคล/กลุ่มที่มีความขัดแย้ง ซึ่งจะเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติ โดยมีกิจกรรมในการต่อต้าน ประกอบด้วย

๑) ตั้ครอนหรือทำลายประสิทธิภาพของกิจกรรมข่าวกรองและกิจกรรมการบ่อนทำลายของชาติที่เป็นข่าวศึกหรือชาติที่อาจเป็นข่าวศึก

๒) สืบสวนการทรยศ การก่อความสงบสุข และการเอาใจออกห่างของบุคคล/กลุ่ม ทั้งภายในกลุ่มทหารและลูกจ้างพลเรือน

การต่อต้านข่าวกรอง เป็นความรู้หรือการปฏิบัติที่ไม่สามารถแยกออกจากการปฏิบัติการข่าวกรองได้ ดังนั้นกิจกรรมข่าวกรองทางทหารทุกกิจกรรม จึงต้องมีการต่อต้านข่าวกรอง หรือเรื่องการรักษาความปลอดภัยเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ

การรักษาความปลอดภัย

หมายถึง บรรดามาตรการที่กำหนดขึ้น ตลอดจนการดำเนินการทั้งปวงเพื่อพิทักษ์ รักษา และคุ้มครองป้องกัน สิ่งที่เป็นความลับของทางราชการ ข้าราชการ ส่วนราชการ และทรัพย์สินของแผ่นดิน ให้พ้นจากการรั่วไหล จารกรรม วินาศกรรม บ่อนทำลายและการกระทำอื่นใดที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงแห่งชาติ สำหรับมาตรการรักษาความปลอดภัยนั้น มีทั้งมาตรการเชิงรุกและมาตรการเชิงรับ

ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๑๗ ได้แบ่งการรักษาความปลอดภัยออกเป็น ๓ ประเภท คือ

การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับบุคคล

การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับเอกสาร

การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่

การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับบุคคล

หมายถึง มาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ปฏิบัติต่อข้าราชการหรือผู้ที่ได้รับความไว้วางใจให้เข้าถึงสิ่งที่เป็นความลับของทางราชการ หรือให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการที่สำคัญ เพื่อให้เป็นที่เชื่อมั่นว่า ต้องเป็นผู้ที่ไม่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศชาติหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นมาตรการเพื่อเลือกเฟ้นตรวจสอบให้ได้บุคคลที่มีลักษณะเหมาะสมแก่การบรรจุเข้ารับราชการหรือให้ปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งกำหนดระดับความไว้วางใจในการมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับความลับ สำหรับความ มุ่งหมายที่สำคัญของการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับบุคคลก็เพื่อต่อต้านการบ่อนทำลาย จารกรรม และก่อวินาศกรรมนั่นเอง

การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับเอกสาร

หมายถึง มาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อปฏิบัติต่อเอกสารลับมิให้ผู้ไม่มีอำนาจหน้าที่ได้ล่วงรู้หรือเข้าถึง หรือกล่าวได้ว่าเป็นการกำหนดนโยบาย และวิธีการในการพิทักษ์รักษาเอกสารลับทางราชการชั้นต่างๆ สำหรับความมุ่งหมายสำคัญของการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับเอกสาร ก็เพื่อต่อต้านจารกรรมนั่นเอง

การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่

หมายถึง มาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อพิทักษ์รักษาให้ความปลอดภัยแก่ที่สงวน อาคารและสถานที่ของส่วนราชการ ตลอดจนวัสดุ อุปกรณ์ เจ้าหน้าที่ และเอกสาร ในอาคารสถานที่ดังกล่าว ให้พ้นจากการโจรกรรม จารกรรม และก่อวินาศกรรมหรือเหตุอื่นใดอันอาจทำให้เสียสมรรถภาพในการปฏิบัติการกิจของส่วนราชการนั้น ๆ หรือกล่าวได้ว่าเป็นมาตรฐานแนวทางในการดำเนินการและช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่สำหรับความมุ่งหมายที่สำคัญของการรักษาความปลอดภัยสถานที่ คือต่อต้านการจารกรรมและวินาศกรรมนั่นเอง

ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๑๗ ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า การจารกรรม การก่อวินาศกรรมและการบ่อนทำลาย ไว้ดังนี้

การจารกรรม หมายถึงการกระทำใด ๆ โดยทางลับเพื่อให้ได้ล่วงรู้ หรือได้ไป และ/หรือ สิ่งที่เป็นความลับของทางราชการให้แก่ผู้ไม่มีอำนาจหน้าที่ หรือผู้ไม่มีความจำเป็นต้องทราบ โดยมีเหตุผลที่เชื่อได้ว่า การกระทำดังกล่าวจะเป็นผลร้ายต่อความมั่นคงแห่งชาติ หรือความสงบเรียบร้อยภายในหรือระบอบการปกครองหรือเสถียรภาพของรัฐบาล หรือกระทำเพื่อประโยชน์แก่รัฐต่างประเทศ หรือประโยชน์ส่วนบุคคล

การก่อวินาศกรรม หมายถึง การกระทำใด ๆ เพื่อทำลาย ทำความเสียหายต่อทรัพย์สิน วัสดุ อาคาร สถานที่ ยุทธปัจจัย สาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวก หรือทำการรบกวน ขัดขวาง หน่วงเหนี่ยวระบบงานใด ๆ รวมทั้ง การประทุษร้ายต่อบุคคลซึ่งจะทำให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมือง การทหาร การเศรษฐกิจ และการสังคมจิตวิทยา หรือทางใดทางหนึ่ง ด้วยความมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดผลร้ายต่อความสงบเรียบร้อยขวัณผลประโยชน์ หรือความมั่นคงของชาติ

การบ่อนทำลาย หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่มุ่งก่อให้เกิดความแตกแยก ความปั่นป่วน ความกระด้างกระเดื่อง อันจะนำไปสู่การก่อความไม่สงบ หรือความอ่อนแอภายในชาติ ในทางการเมือง การทหาร การเศรษฐกิจ และสังคมจิตวิทยา หรือทางใดทางหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปลี่ยนแปลงระบอบ หรือล้มล้างสถาบันการปกครองของประเทศ หรือเพื่อทำลายความจงรักภักดีของประชาชนต่อสถาบันของชาติ หรือเพื่อประโยชน์แก่รัฐต่างประเทศ

การต่อต้านการข่าวกรอง

เป็นการขัดขวางการรวบรวมข่าวสารของข้าศึก เพิ่มการรักษาความปลอดภัยแก่หน่วย และช่วยให้บรรลุในการปฏิบัติการในลักษณะจู่โจมต่อข้าศึก ผลสำเร็จในการจู่ ผลสำเร็จในการจู่โจมมิได้ขึ้นอยู่กับข่าวที่ดี และความรวดเร็วในการเคลื่อนย้ายกำลังเท่านั้นแต่ยังขึ้นอยู่กับต่อต้านข่าวกรองด้วย

การต่อต้านข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพจะสามารถขัดขวางการรวบรวมข่าวสารของข้าศึก ซึ่งจะเป็นการลดความเสี่ยงอันตรายและลดขีดความสามารถในการใช้อำนาจกำลังรบของข้าศึกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การต่อต้านข่าวกรอง ยังหมายรวมถึงการสืบสวนการเอาใจออกห่างของกำลังพลในกองทัพของเราเอง ตลอดจนการป้องกันการก่อวินาศกรรม และการบ่อนทำลาย นอกจากนี้การต่อต้านข่าวกรองก็เป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการปฏิบัติการคุ้มกันและการปฏิบัติการลวงด้วย

มาตรการต่อต้านด้านการข่าวกรอง

มาตรการต่อต้านการข่าวกรอง ประกอบด้วย มาตรการแบบป้องกัน (เชิงรับ) และมาตรการแบบตอบโต้ (เชิงรุก) ดังนี้.-

มาตรการต่อต้านข่าวกรองแบบป้องกัน

คือการปกปิดข่าวสารให้พ้นจากการหาข่าวของข้าศึกประกอบด้วยมาตรการต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) การกวดขันวินัยในการรักษาความลับ
- ๒) การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับเอกสารและวัสดุที่กำหนดชั้นความลับไว้
- ๓) การรักษาความปลอดภัยทางการสื่อสารและอิเล็กทรอนิกส์
- ๔) การควบคุมการเคลื่อนย้ายกำลังทางบก และการขาดกำลังทางเรือ
- ๕) การตรวจสอบข่าว
- ๖) การพราง
- ๗) การซ่อนเส้นทางตั้งทางทหารและกำลังทางเรือโดยอาศัยภูมิประเทศ
- ๘) การใช้มาตรการต่อต้านอิเล็กทรอนิกส์

โดยปกติมาตรการต่อต้านข่าวกรองเชิงรับสำหรับหน่วยจะกำหนดไว้ในระเบียบปฏิบัติประจำของหน่วยตามความเหมาะสมกับภารกิจของหน่วยนั้น ๆ

มาตรการต่อต้านการข่าวกรองแบบตอบโต้

มีความมุ่งหมาย ที่จะรุกเข้าไปสกัดกั้นความพยายามหาข่าวสารหรือการเข้ามาก่อวินาศกรรมหรือดำเนินการบ่อนทำลายของข้าศึก ซึ่งประกอบด้วย.-

- ๑) การต่อต้านการลาดตระเวน
- ๒) การต่อต้านการจารกรรม
- ๓) การต่อต้านการก่อวินาศกรรม
- ๔) การต่อต้านการก่อวินาศกรรม
- ๕) การใช้ฉากควันเพื่อขัดขวางการตรวจการณ์ของข้าศึก

มาตรการต่อต้านการข่าวกรองแบบตอบโต้ย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามภารกิจของหน่วยการปฏิบัติการต่อต้านข่าวกรอง

โดยทั่วไปได้แบ่งประเภทของการปฏิบัติการต่อต้านข่าวกรองออกเป็นปฏิบัติการเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยทางทหาร การรักษาความปลอดภัยทางพลเรือน การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับท่าเรือ ชายแดน และการเดินทาง การตรวจสอบข่าว และการปฏิบัติการพิเศษ

การปฏิบัติการต่อต้านข่าวกรองเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยทางทหาร หมายถึงกิจกรรมทั้งปวงของหน่วยในอันที่จะป้องกันหน่วยให้พ้นจากการก่อวินาศกรรม และการบ่อนทำลาย รวมทั้งขัดขวางการรวบรวมข่าวสารของข้าศึกด้วยการปฏิบัติเหล่านี้ ต้องใช้ทั้งมาตรการตอบโต้ และมาตรการป้องกันควบคู่กันไป

สำหรับหน่วยทางยุทธวิธี การปฏิบัติการต่อต้านข่าวกรองมีความมุ่งหมายที่สำคัญในเรื่องการป้องกันเครื่องมือในการส่งอาวุธนิวเคลียร์ และบรรดาที่ตั้งทางทหารที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังมุ่งคัดลอกความพยายามค้นหาเป้าหมายของข้าศึกอีกด้วย

ตัวอย่างการปฏิบัติการต่อต้านข่าวกรองเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยทางทหารได้แก่

๑) การใช้สัญญาณผ่าน (PASSWORDS)

๒) กำหนดให้มีการจำกัดการออกอากาศของเครื่องส่งวิทยุและเครื่องอิเล็กทรอนิกส์เฉพาะรายการ

๓) ควบคุมการเคลื่อนย้ายกำลังกำลังบางส่วนของเรา

๔) จำกัดการเข้าถึงที่ตั้งต่าง ๆ ที่เป็นที่ยังงวนซึ่งต้องรักษาไว้เป็นความลับ

๕) การปฏิบัติการต่อต้านการลาดตระเวน

การปฏิบัติการต่อต้านข่าวกรองเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยทางพลเรือนหมายถึงกิจกรรมต่อต้านข่าวกรองทุกชนิดที่กระทบกระเทือนต่อบุคคลพลเรือนในพื้นที่ปฏิบัติการ เป็นการปฏิบัติการที่กว้างขวางสำหรับหน่วยบัญชาการที่มีพื้นที่รับผิดชอบกว้างขวาง ซึ่งมีประชาชนอยู่หนาแน่น และสถานการณ์ใกล้เกิดสงคราม

ตัวอย่างของมาตรการต่อต้านข่าวกรองเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยพลเรือน ได้แก่

๑) การควบคุมการแจกจ่ายข่าว และการกระจายข่าว

๒) การตรวจสอบข่าว

๓) การตรวจสอบประวัติ และพฤติกรรมเบื้องหลังของลูกจ้างพลเรือน

๔) การเฝ้าติดตามความเคลื่อนไหวของกลุ่มการเมืองที่น่าสงสัย

๕) การป้องกันโรงงานและแหล่งผลิตทางอุตสาหกรรม

การปฏิบัติการต่อต้านข่าวกรองเกี่ยวกับท่าเรือ ชายแดน และการเดินทาง ประกอบด้วย การนำมาตรการต่อต้านข่าวกรองทางทหาร และต่อต้านข่าวกรองทางพลเรือน มาใช้ในการต่อต้านการข่าวกรองเป็นพิเศษ

๑) ควบคุมท่าอากาศยานทุกแห่ง

๒) ควบคุมท่าเรือทางทะเลทุกแห่ง

๓) ควบคุมแนวชายแดนทั้งทางบกและทางทะเล

๔) ควบคุมเขตน่านฟ้าระหว่างประเทศ

๕) ควบคุมการเดินทางเข้า – ออก ยุทธบริเวณของบุคคลที่มีใช้ทหาร ตัวอย่างของการปฏิบัติดังกล่าวข้างต้นได้แก่

- ๑) การกำหนดระบบบัตรอนุญาตในการเดินทางของบทหาร
- ๒) การลาดตระเวนหาข่าวบริเวณชายแดนทั้งทางบก และทางทะเล
- ๓) การกั้นกรองและควบคุมประชาชนที่พักอาศัยบริเวณชายแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ผ่านแดนตามกฎหมาย

การตรวจสอบข่าว (CENSORSHIP)

การตรวจสอบข่าว คือ การควบคุมการติดต่อสื่อสารชนิดต่างๆ เช่น ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ การแถลงข่าว ภาพยนตร์ รวมทั้งการออกอากาศของวิทยุและวิทยุโทรทัศน์ เพื่อป้องกันมิให้ข่าวสารที่มีค่าทางทหารล่วงรู้ไปถึงข้าศึก การตรวจสอบข่าวจะกระทำได้ด้วยวิธีการเฝ้าฟัง และตรวจสอบการติดต่อสื่อสารทุกประเภทโดยมิต้องกระทำอย่างเปิดเผยเป็นทางราชการ

การปฏิบัติการพิเศษ (SPECIAL OPERATIONS)

การปฏิบัติการพิเศษ หมายถึงการใช้เทคนิคในการต่อต้านข่าวกรอง ทั้งด้านตอบโต้และการลงตลอดจนการใช้ระเบียบปฏิบัติในการข่าวลับต่อองค์การและกิจกรรมการข่าวกรองของข้าศึก/ชาติที่ไม่เป็นมิตร ซึ่งต้องใช้ความชำนาญเป็นพิเศษ

ตัวอย่างของการปฏิบัติการเหล่านี้ได้แก่

- ๑) การรวบรวมและการกระจายข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมายในการต่อต้านข่าวกรอง
- ๒) การปฏิบัติการของศูนย์ซักถามพิเศษเพื่อดำเนินกรรมวิธีต่อตัวแทนหรือสายลับข้าศึกที่จับได้
- ๓) การปฏิบัติการพิเศษในการต่อต้านจารกรรม ก่อวินาศกรรมและบ่อนทำลาย

เจ้าหน้าที่ต่อต้านข่าวกรอง

ทหารทุกคนไม่ว่าจะมียศ ตำแหน่ง และพรรคใดเหล่าใด นับว่าเป็นเจ้าหน้าที่ต่อต้านข่าวกรองที่สำคัญด้วยกันทั้งนั้น เพราะการปฏิบัติการต่อต้านข่าวกรองส่วนใหญ่ต้องอาศัยขีดความสามารถของทหารแต่ละคนในการที่จะปฏิบัติการรักษาความปลอดภัย ปฏิบัติการพราง ปฏิบัติการตรวจการณ์และปฏิบัติตามระเบียบการรายงานให้ถูกต้อง และเหมาะสม และเนื่องจากเชลยศึกก็เป็นแหล่งข่าวชนิดหนึ่ง ดังนั้นจะต้องฝึกทหารทุกคนให้มีความรู้ในเรื่องการหลบหลีกหลีกหนี การต่อต้านการซักถาม เชลยศึก ของข้าศึก และยึดมั่นต่อการปฏิบัติตามหลักการรหัส นอกจากนี้ ทหารแต่ละคนยังเป็นแหล่งข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมการข่าวกรองและการบ่อนทำลายของข้าศึกอีกด้วย

หน่วยทหารทุกหน่วย

หน่วยทหารทุกหน่วย ทั้งหน่วยในกองทัพบก กองทัพเรือ หรือกองทัพอากาศ ต่างก็เป็นเจ้าหน้าที่ต่อต้านการข่าวกรองด้วยทั้งนั้น และต้องดำเนินการตามมาตรการต่อต้านการข่าวกรอง เพื่อขัดขวางมิให้ข้าศึกรวบรวมข่าวสารเกี่ยวกับที่ตั้งและการวางกำลังของหน่วยตนได้

บทที่ ๓

ข้อบังคับเกี่ยวกับการข่าวกรองทั่วไป

การข่าวกรอง

คำสั่ง ระเบียบ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการข่าวกรอง. และการต่อต้านการข่าวกรอง ได้แก่

๑. นโยบายด้านการข่าวของกองทัพบเรือ

๒. แผนรวบรวมข่าวสารประจำปีของ ขว.ทร.

๓. คำสั่ง ฯ บันทึกร ฯ และเอกสารเกี่ยวกับการข่าว และการรักษาความปลอดภัย

๔. ระเบียบ

๔.๑ ระเบียบว่าด้วย การรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗

๔.๒ ระเบียบว่าด้วย การรักษาความปลอดภัยแห่งชาติเกี่ยวกับการสื่อสาร พ.ศ.

๒๕๒๕

๔.๓ ระเบียบ ทร.ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย ๒๕๓๑

๕. เอกสารอื่น ๆ ข

๕.๑ สมุดภาพเรือชายฝั่งของประเทศไทย จัดทำโดยศูนย์วิจัย และพัฒนาการทหาร (ไทย- สหรัฐ

ฯ ๑๕๖๗)

๕.๒ วารสารต่าง ๆ ของ Jane's เช่น Jane's Fighting Ships เป็นต้น

การต่อต้านการข่าวกรอง

๑. ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วย การรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๑๗ และระเบียบ ทร.ว่าด้วย การรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๓๑

๒. การจอดเรือ อากาศยาน รถสะเทินน้ำสะเทินบก หรือตั้งค่ายพักแรมในพื้นที่ที่มีการปฏิบัติของฝ่ายตรงข้ามให้เพิ่มมาตรการป้องกันการก่อวินาศกรรม

๓. เมื่อมีการเปิดให้ประชาชนชนเรือ อากาศยาน รถสะเทินน้ำสะเทินบก หรือหน่วยกำลังรบ นอกจากจะจัดขามเพื่อความปลอดภัยแล้ว ให้จัดผู้สังเกตการณ์เคลื่อนไหวของฝูงมาชมเพิ่มขึ้น แต่ต้องไม่ให้เป็นที่เปิดเผยจนเสียขวัญทางด้านจิตวิทยา

๔. ดำเนินการตามมาตรการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติเกี่ยวกับการสื่อสาร พ.ศ. ๒๕๒๕ โดยเคร่งครัด

๕. อบรมทหารก่อนปล่อย มิให้กล่าวถึงแผนการเดินทาง และเส้นทาง ตลอดจนเรื่องราวภายในหน่วยของตน หรือหน่วยอื่นตามที่เป็นอย่างจริง แต่ให้แฝงไว้ด้วยการลวง เพื่อให้ฝ่ายตรงข้ามเข้าใจผิดหรือเกิดความสับสน

๖. พยายามชักถามเฉลยศึก บุคคลผู้ต้องสงสัยหรือผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ให้ได้ข่าวสารที่เป็นประโยชน์มากที่สุด หากการดำเนินการดังกล่าวไม่อาจได้ผลดีเท่าที่ควร ให้ติดต่อขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่บ้านเมือง หรือขอรับการสนับสนุนจาก ขว.ทร. โดยตรง

๗. ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งการปฏิบัติการข่าวกรองของฝ่ายตรงข้าม

หัวข้อข่าวสารสำคัญ (หขส.)

หัวข้อข่าวสารสำคัญสำหรับ ทร. มีดังนี้

๑. มีการลักลอบส่งคน อาวุธ และยุทโธปกรณ์เข้าสู่ประเทศไทย ในพื้นที่รับผิดชอบ เช่น ชายฝั่งทะเลพรมแดน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน สถานีขนส่ง ฯลฯ บ้างหรือไม่ ถ้ามี ที่ใด เมื่อใด และด้วยวิธีการอย่างไร

๒. มีการเคลื่อนไหวของกำลังรบของต่างชาติบริเวณที่ตั้งทางทหาร พรมแดน อาวไทย ทะเลอันดามัน และบริเวณใกล้เคียง บ้างหรือไม่ ถ้ามี ที่ใด เมื่อใด และพฤติกรรมอย่างไร

๓. ที่ตั้งทางทหาร สถานีขนส่ง ท่าเรือ ฐานทัพเรือ และท่าอากาศยานของประเทศรอบบ้าน มีรูปร่างลักษณะ เส้นทาง ร่องน้ำ ทิศทางขึ้นลง สิ่งอำนวยความสะดวก และขีดความสามารถอย่างไร มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมหรือไม่อย่างไร

๔. ทักษะสติของกลุ่มคนในพื้นที่ ซึ่งหน่วยกำลังของ ทร.เข้าไปถึงมืออย่างไร (เท่าที่สังเกตเห็น) เช่น ชาวประมง นักศึกษา ข้าราชการ พ่อค้าแม่ค้า ชนกลุ่มน้อย ฯลฯ

๕. พบพฤติกรรม และการกระทำของเรือที่น่าสงสัยว่าจะทำผิดกฎหมายบ้างหรือไม่ ถ้ามี มีที่ใด เมื่อใด และพฤติกรรมอย่างไร

๖. มีการปฏิบัติการข่าวของฝ่ายตรงข้ามในเขตไทย บริเวณพื้นที่รับผิดชอบบ้างหรือไม่ ถ้ามีดำเนินการอย่างไร

๗. มีกลุ่มผู้มีอิทธิพล และผู้กระทำความผิดกฎหมายในพื้นที่ที่รับผิดชอบบ้างหรือไม่ ถ้ามีขอทราบพฤติกรรมของกลุ่มเหล่านี้

๘. มีปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบที่มีผลกระทบต่อ ทร. และประเทศชาติอย่างไรบ้าง

การปฏิบัติต่อบุคคล เอกสาร และวัตถุที่จับยึดได้

๑. การปฏิบัติต่อเฉลยศึก บุคคลผู้ต้องสงสัย หรือผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

ก. ในการตรวจค้น จับกุม สิ่งแรกที่ต้องทำคือ ตรวจค้นร่างกาย เพื่อหาเอกสารและวัตถุต่าง ๆ ที่อาจเป็นประโยชน์ด้านการข่าว และเพื่อป้องกันตัว

ข. เมื่อทำการตรวจค้น จับกุมแล้ว ให้รายงานตามลำดับชั้น และแก่สำเนาส่งให้หน่วยที่จะต้องควบคุม ๑ ชุด ขว.ทร. ๑ ชุด และเก็บไว้เป็นหลักฐานที่หน่วยตน ๑ ชุด ถ้าเป็นเฉลยศึกที่จับกุมได้ให้ถ่ายภาพแล้ว แนบส่งไปกับรายงานด้วย

ค. ในรายงานตามข้อ ข. บัญชีบุคคลให้มีรายละเอียดเหล่านี้ คือ ชื่อ ยศ เชื้อชาติ วัน- เดือน – ปี อายุ วันเวลา ที่จับกุมสถานที่จับกุม พร้อมทั้งเอกสารหรือวัตถุติดตัวที่สำคัญ ถ้ามี

ง. ในการซักถามขั้นต้น ต่อเชลยศึก บุคคลผู้ต้องสงสัย หรือผู้ต้องสงสัย หรือผู้หลบหนีเข้าเมือง โดยผิดกฎหมาย ถ้าไม่สามารถดำเนินการเองได้ หรือไม่สามารถประสานงานกับหน่วยท้องถิ่นได้ ให้แจ้ง ขว.ทร. ทราบ เพื่อพิจารณาดำเนินการให้

จ. เมื่อแสวงประโยชน์ทางยุทธวิธี จากการซักถามขั้นต้นแล้ว ให้ส่งมอบตัวกับหน่วยเหนือที่รับผิดชอบหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองแล้วแต่กรณี

๒. การปฏิบัติต่อเอกสารและวัตถุที่จับยึดได้

ก. เอกสารวัตถุที่จับยึดได้ หรือพบเห็นผิดปกติ (รวมทั้งใบปลิว) ให้ผูกป้าย ระบุวันที่ยึดหรือพบหน่วยที่ยึดหรือรายละเอียดอื่นที่เห็นสมควรติดไปกับสิ่งเหล่านั้นด้วย ถ้าทำได้ควรถ่ายภาพไว้เป็นหลักฐาน (ควรมีสั่งมาตรฐานเปรียบเทียบขนาดแสดงอยู่ด้วยเพื่อกะประมาณขนาดได้)

ข. เอกสาร หรือวัตถุที่เห็นว่ามีสำคัญด้านการข่าวให้หาทางจัดส่งไปยัง ขว.ทร. ในโอกาสแรก หรือถ้าไม่สามารถส่งได้ให้แจ้ง ขว.ทร. ทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ค. หากจำเป็นต้องเก็บเอกสาร หรือวัตถุนั้นไว้ ต้องระมัดระวังให้มีความปลอดภัยและไม่เสียหาย

แผนที่

แผนที่นอกอัตรา ซึ่งหน่วยกำลังมีความต้องการ เพื่อใช้ประโยชน์ทางด้านการข่าว สามารถเบิกยืมได้ ดังนี้

๑. แผนที่ บก. เบิกยืมจาก ขว.ทร.
๒. แผนที่เดินเรือ เบิกยืมจาก อส.
๓. แผนที่ลับ เบิกยืมจาก อส.(ผ่าน ขว.ทร.)

การรายงาน

การรายงานมี ๒ ลักษณะ โดยไม่รวมอยู่ในรายงานฉบับเดียวกัน เพื่อสะดวกในการแยกเรื่อง
ดังนี้

๑. เกี่ยวกับความมั่นคงภายในประเทศ ได้แก่ข่าวสาร

๑) ตาม หขส.ข้อ ๑. และข้อ ๒.

๒) ตามข้อปฏิบัติการปฏิบัติต่อบุคคล เอกสาร และวัตถุที่จับยึดได้

๓) ตามระเบียบ ทร.ว่าด้วย การรายงานด่วน พ.ศ.๒๕๒๘ ข้อ ๔.๑.๗ และข้อ ๔.๑.๘

๔) อื่น ๆ ที่เห็นว่าหน่วยเหนือสมควรทราบ

- การรายงาน ให้คำนึงถึง “ทันเวลา” ด้วย หากรายงานด่วนถึง ทร.ทางวิทยุ ให้เข้าประมวล หรือรหัสตามชั้นความลับที่เห็นสมควร พร้อมทั้งแจ้งให้หน่วยที่สมควรทราบได้ทราบด้วย

- การรายงานตามแผนรวบรวมข่าวสาร ให้จัดทำเป็นเอกสารถึง ขว.ทร.ตามเวลาที่กำหนดในแผนรวบรวมข่าวสารประจำปี

บทที่ ๔

แนวทางการปฏิบัติหน้าที่นายทหารการข่าวกรองทหารเรือ

หน้าที่ผู้บังคับหน่วยกำลังรบ

ผู้บังคับหน่วยกำลังรบ มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการข่าว ดังต่อไปนี้

๑. การหาข่าวสารในพื้นที่ปฏิบัติการ ดำเนินกรรมวิธีข่าวกรอง และการต่อต้านการข่าวกรอง
๒. การฝึกอบรมทหารให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถเป็นผู้หาข่าวสนับสนุนภารกิจ เป็นผู้ระแวดระวังในการรักษาความปลอดภัย และปฏิบัติต่อบุคคล เอกสาร และวัตถุที่จับยึดได้ ตลอดจนการต่อต้านการข่าวกรอง
๓. การรายงานด้านการข่าว
๔. การปฏิบัติการด้านการข่าวกรองของหน่วยเฉพาะกิจหรือหน่วยปฏิบัติการอิสระ

หน้าที่นายทหารการข่าว

นายทหารการข่าว คือ ผู้ที่ได้รับหน้าที่ให้ช่วยเหลือหัวหน้าหน่วยในงานข่าวกรองและการต่อต้านข่าวกรองของหน่วย ซึ่งจะต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่องทั้งในยามปกติ และยามสงคราม โดยมีหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดหาข่าวกรองให้ผู้บังคับบัญชา ด้านกำลัง การวางกำลัง จิตความสามารถ และการเคลื่อนไหวที่สำคัญของข้าศึก และลักษณะของพื้นที่ปฏิบัติการ
๒. ช่วยเหลือผู้บังคับบัญชาในการกำหนดมาตรการต่อต้านการข่าวกรอง และในการจัดมาตรการรักษาความปลอดภัยหน่วย
๓. กระจายข่าวกรองให้หน่วยข้างเคียง และช่วยเหลือหน่วยเหล่านั้นในการรวบรวม ดำเนินกรรมวิธีข่าวกรอง
๔. วางแผนรวบรวมข่าวกรองและกำกับการรวบรวมข่าวของหน่วยรอง

คุณสมบัติของนายทหารการข่าว

๑. มีสามัญสำนึก
๒. มีการตัดสินใจรวดเร็ว และเด็ดขาด
๓. เข้าใจเรื่องราวได้รวดเร็ว
๔. ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ได้ดี
๕. สุขภาพดี
๖. คำนึงตลอดเวลา
๗. มีความกล้าหาญเมื่อต้องเผชิญภัยอย่างโดดเดี่ยว
๘. มีความมั่นคงทางสมองและอารมณ์
๙. เข้ากับคนได้ทุกชั้น ไม่มีลักษณะถือตัว
๑๐. เป็นผู้ไม่ยอมแพ้อุปสรรคและรู้จักปรับแต่งแนวปฏิบัติ
๑๑. ชอบสังเกต และมีความจดจำดี

๑๒. ไม่ชอบคุยโวโอ้อวด ทำงานโดยเสียสละ และรักษาความลับได้ดี

หน้าที่ของนายทหารข่าวกรองทางยุทธการ

หน้าที่ของนายทหารข่าวกรองทางยุทธการ คือ จัดหาข่าวกรองสนับสนุนการปฏิบัติตามภารกิจที่หน่วยทหารนั้น ๆ รับผิดชอบ โดยมีลำดับขั้นในการดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ ๑ การทำประมาณการข่าวกรอง

ขั้นที่ ๒ การทำแผนรวบรวมข่าวสาร

ขั้นที่ ๓ การทำผนวกข่าวกรอง

ขั้นที่ ๔ การพลีต การรายงาน การบันทึก และแก้ไขประมาณการข่าวกรองใหม่

นอกจากนี้ นายทหารข่าวกรองทางยุทธการจะต้องดำเนินการรวบรวมข่าวสารที่ต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของยุทธบริเวณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับขีดความสามารถของข้าศึก เจตจำนงของข้าศึก

หน้าที่ของนายทหารข่าวประจำเรือ/หน่วยขนาดเล็ก

๑. ใช้เครื่องมือสื่อสารรวบรวมข่าวสารอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการรับ-ส่งข่าว ซึ่งจะต้องให้ประกันได้ว่าการรวบรวมข่าวกรองจะต้องเป็นไปได้อย่างสมบูรณ์

๒. ศึกษาข่าวกรองทั้งหมดที่ได้รับทุกประเภท

๓. ศึกษาแผนปฏิบัติการทั้งหมดที่เรือหรือหน่วยได้รับ

๔. รักษา ดูแลแฟ้มข่าวกรองให้มีเพียงพอและทันสมัย และสำรวจว่าเรือหรือหน่วยของตน อยู่ในสารบัญญการแจกจ่ายตามระบบตามที่กำหนดครบถ้วนถูกต้องหรือไม่

๕. จัดให้มีและดำรงการติดต่อทั้งที่เป็นทางการและการส่วนตัวที่จำเป็นทั้งหมดทั้งกับฝ่ายต่าง ๆ ในหน่วย และนอกหน่วย

๖. จัดให้มีการศึกษาทั่วไปในเรื่องของข่าวกรอง และการรักษาความปลอดภัยในเรือหรือหน่วยตน

๗. จัดให้มีและรักษาแผนที่สถานการณ์และพลีตประจำวัน ดังนี้

-พลีตสถานการณ์ทางยุทธศาสตร์

-พลีตการพบเป้า

-พลีตเรือ(Ship's Plot)

-พลีตเกี่ยวกับพื้นที่เป้าหมายและแนวปะทะ

๘. จัดหาและรักษาแผนที่ที่จำเป็นให้มีใช้อย่างเพียงพอ

๙. จัดทำสรุปข่าวกรองตามระยะเวลา เช่น สรุปข่าวกรองประจำวัน และสรุปประจำสัปดาห์ เป็นต้น

๑๐. บรรยายสรุปสถานการณ์ข้าศึกในทุกเวลา ที่เห็นจำเป็นหรือเมื่อได้รับคำสั่ง

๑๑. นายทหารการข่าวที่ประจำอยู่ในเรือยกพลขึ้นบก หรือมีหน้าที่เกี่ยวกับการส่งทหารขึ้นปฏิบัติการบนบก จะต้องเป็นผู้บรรยายสรุปแก่พลประจำเรือ ในการที่จะออกปฏิบัติการกิจในครั้งนั้น ๆ ด้วย

ความต้องการข้อมูลข่าวกรองทางเรือ

ข้อมูลในการหมายรู้

ก.ภาพเงาคำ

ข.ภาพทางอากาศ

ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติการเรือผิวน้ำ

ข้อมูลคุณลักษณะเรือรบ ได้แก่

๑)ขนาด

๒)การ รปก.

๓)เครื่องจักร

๔)สมรรถนะของเรือ

-ความเร็ว

-รัศมีทำการ

-วงหัน

-ความทนทะเล

-ขีดจำกัดในการปล่อยเครื่องบิน

๕)ขีดความสามารถของเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

๖)สงครามทุ่นระเบิดและการต่อต้าน

ข้อมูลคุณลักษณะอากาศยาน ได้แก่

๑)ขนาด

๒)เครื่องยนต์

๓)น้ำหนัก

๔)ความจุเชื้อเพลิง

๕)อาวุธ

๖)การบรรทุกระเบิด

๗)ความเร็ว

-ความเร็วเดินทาง

-ความเร็วสูงสุด

๘)อัตราการใช้ (ฟุต/นาทึ่)

๙)ระยะทำการ (ปกติ/สูงสุด)

๑๐)วงหันเลี้ยว

๑๑)ความเร่งโจมตี

๑๒) เพดานบิน

๑๓)ขีดความสามารถของเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

ข้อมูลคุณลักษณะเรือสินค้า ได้แก่

๑)ขนาด

๒)อาวุธ

๓)การป้องกันตัว

๔)เครื่องจักร

๕)การทำงาน

-ความเร็ว

-รัศมีทำการ

-วงหัน

-ความทนทะเล

๖)ขีดความสามารถของเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

ข้อมูลการจัดหน่วยและการวางกำลัง

กำลังทางเรือ

๑)การจัดหน่วย

-กองเรือ,กองเรือเฉพาะกิจ,อื่น ๆ

-สายการบังคับบัญชา

-คุณลักษณะผู้บังคับบัญชา

๒)ตำบลที่และการปฏิบัติการ

-ชนิดของการปฏิบัติการ

-จำนวนและประเภทเรือ

-พื้นที่ปฏิบัติการ

-การสับเปลี่ยนกำลัง

-ปัจจัยเวลา

กำลังอากาศยาน

๑)จากเรือ

-การจัดหน่วย

-หมู่บิน,ฝูงบิน หรืออื่น ๆ

-สายการบังคับบัญชา

-คุณลักษณะผู้บังคับบัญชา

-การปฏิบัติการของเครื่องบินในพื้นที่หรือบริเวณใกล้เคียง

- ชนิดของการปฏิบัติการ จำนวนและชนิด
- ตำบลที่-พื้นที่และตำบลที่เฉพาะ
- ปัจจัยเวลา

๒)จากฐานบินบนฝั่ง

- การจัดหน่วย
- หมู่บิน,ฝูงบินและอื่น ๆ
- สายการบังคับบัญชา
- คุณลักษณะผู้บังคับบัญชา
- การปฏิบัติการของ บ.ในพื้นที่ปฏิบัติการหรือพื้นที่ใกล้เคียง
- การปฏิบัติการ-จำนวนและชนิด
- ตำบลที่-ตำบลที่เฉพาะ
- การสับเปลี่ยนกำลัง
- ปัจจัยเวลา

ข้อมูลกำลังพลกองทัพเรือ

๑. ความเข้มแข็ง

- ๑)กำลังพลประจำการในพื้นที่
- ๒)กำลังเสริม
- ๓)การสับเปลี่ยนกำลัง

๒. ประสิทธิภาพ

- ๑)ความเป็นชาวทะเลและการบิน
- ๒)ความชำนาญด้านการบินและระเบิด
- ๓)วิศวกร
- ๔)การสื่อสาร
- ๕)เรดาร์
- ๖)การควบคุมความเสียหาย
- ๗)การควบคุมการยิง

๓. ขวัญ

ข้อมูลการส่งกำลังบำรุง

๑. ฐานทัพปัจจุบันและอนาคต

- ๑)ชนิด
- ๒)คลังเชื้อเพลิง

๓) พื้นที่ต่าง ๆ

๔) คลังเก็บสิ่งของ

๕) สิ่งอำนวยความสะดวกในการซ่อมทำเรือ/อากาศยาน

๖) ซึ่คความสามารถและข้อจำกัดในการส่งกำลังบำรุง

๗) ซึ่คความสามารถและข้อจำกัดในการซ่อมทำในทะเล

๒. ข้อมูลเมืองท่า

๑) สรุปภาพรวม

-ที่ตั้ง

-ความสำคัญด้านยุทธศาสตร์และเศรษฐกิจ

-คุณลักษณะและกิจกรรมสำคัญ

๒) สรุปท่าเรือ

-ที่ตั้งและแผนผัง

-เรือขนาดใหญ่ที่สุดที่รับได้

-ที่จอดเรือ

๓) สรุปความจุ

-ความจุเมืองท่า

-ที่จอดเรือ

๔) สรุปสิ่งอำนวยความสะดวกของท่าเรือ

-คลังเก็บสินค้า

-สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บสินค้า

-สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับ ทร.

๑) ทุนผูกเรือประจำที่

๒) ที่ตั้ง

๓) จำนวนและน้ำหนักที่รับได้

๕) ข้อมูลอุทกศาสตร์

-น้ำขึ้น-ลง

-ความลึก

-สภาพทะเล

-ข้อพิจารณาพิเศษ

ข้อมูลการสำรวจสภาพอุทกศาสตร์ล่าสุด

๑. ข้อมูลสำหรับการปฏิบัติการของเรือดำน้ำ

๑) อุณหภูมิน้ำทะเลโดยเฉลี่ย

๒)สภาวะเสียง

๑)อุณหภูมิในน้ำทะเลในระดับต่าง ๆ

๒. ข้อมูลสำหรับสงครามทุ่นระเบิด

๑)น้ำขึ้น-ลง

๒)กระแสน้ำ

๓)ลักษณะพื้นที่ท้องทะเล

๔)สิ่งผิดปกติ

ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา

๑. ลมฟ้าอากาศ

๑)ทั่วไป

-ภูมิอากาศเฉลี่ยในรอบเดือน ในเรื่องฝน หิมะ พายุ ฝนฟ้าคะนอง หมอก และทัศนวิสัย
-การศึกษาสภาพอากาศในฤดูต่าง ๆ โดยเน้นในเรื่องสภาพที่เกื้อกูลและไม่เกื้อกูลต่อการ

ปฏิบัติการ

-ความแปรปรวนของบรรยากาศชั้นไอโอโนสเฟียร์

๒)ลม

-สภาพพิเศษ-พายุและอื่น ๆ

-ทิศทางและความเร็วลม

-ช่วงเวลาลมสงบ

๓)สภาพอากาศ

-ทัศนวิสัย

-เมฆ(เศษส่วนในสัดส่วน)

-เมฆสูงสุด(พันฟุต)

-ฐานเมฆ(พันฟุต)

๔)ปรากฏการณ์ธรรมชาติอื่น ๆ

-ดวงอาทิตย์,ดวงจันทร์ ขึ้นและตก

-อื่น ๆ

ข้อมูลการป้องกันของข้าศึก

๑. ที่มั่นสำหรับการป้องกันเชิงรุก

๑)รังปืนกล ป้อมปืน ถ้ำ(ชนิดของการก่อสร้าง)

๒)บังเกอร์ คูสนามเพลาะ

๓)กัณฑ์กรถถัง สิ่งกีดขวาง กัณฑ์ระเบิด สิ่งกีดขวางบนถนน

๔) ทุ่นระเบิด

๕) สิ่งกีดขวางใต้น้ำและการป้องกัน

๖) ไฟฉายต่อสู้อากาศยาน

๗) เรดาร์

- ชนิด

- ขีดความสามารถและข้อจำกัด

- การมองเห็นจากทางทะเลและทางอากาศ

๘) การจัดหน่วยป้องกันหลัก

- การป้องกันเชิงรับ (วิธีการพลาง/การลวง)

- อาวุธและปืนใหญ่

- ข้อมูลของระบบป้องกันเมื่อดูจากทางอากาศ

- ลักษณะเด่นสำหรับการหมายรู้

ข้อมูลยุทธศาสตร์และยุทธวิธี

๑. หลักนิยมยุทธวิธี ทร.

๒. แผนการสงคราม

๓. วิธีการที่ใช้ในการปฏิบัติการประเภทต่าง ๆ

๑) วิธีการส่งกำลังบำรุง

๒) การฝึกของกองเรือ

๓) วิธีการลาดตระเวน

๔) การประสานงานระหว่างอากาศกับผิวน้ำ

- การปราบเรือดำน้ำ

- การลาดตระเวนและการตรวจการณ์

ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติการสะเทินน้ำสะเทินบก

๑. อุตุนิยมวิทยา

๑) ลมฟ้าอากาศ

- ลมฟ้าอากาศเฉลี่ยในรอบเดือน เกี่ยวกับฝน หิมะ พายุฝนฟ้าคะนอง หมอก เมฆ

อุณหภูมิ น้ำแข็ง และความชื้น

- การศึกษาสภาพอากาศในแต่ละฤดู ที่มีผลกระทบกับการปฏิบัติการ

๒) ลม

- ทิศทางและความเร็วลม

- ช่วงเวลาลมสงบ

๓) สภาพการบิน

- เพดานบิน
- ทิศนวิสัย – หมอก, หมอกแคด, ฝุ่น, คิวิน
- น้ำแข็ง

๔) ปราณการณ์ธรรมชาติอื่น ๆ

- ดวงอาทิตย์ขึ้น – ลง
- ดวงจันทร์ขึ้น – ลง
- อื่น ๆ

๒. สภาพอุทกศาสตร์

๑) น้ำขึ้น – ลง

- ทิวไป
- น้ำเกิด – น้ำตาย
- มาตรฐานน้ำ
- ข้อมูลน้ำบริเวณหาด
- ลักษณะอุตุนิยมวิทยาที่มีผลกระทบต่อกับน้ำ

๒) ทะเลและคลื่นน้ำตื้น

- ทิวไป
- ความสูงของคลื่น
- ข้อมูลน้ำแข็งในทะเล
- สภาพเกี่ยวกับเสียง
- อุณหภูมิ

๓) กระแสน้ำห่างฝั่ง

- ทิศทางและความแรง
- ตารางกระและแผนที่

๔) กระแสน้ำใกล้ฝั่ง

- ทิศทางและความแรง
- ตารางกระแสน้ำและแผนที่

๓. ภูมิประเทศ

๑) ภูมิศาสตร์ (พื้นที่เป้าหมาย)

- แม่น้ำ
- ทะเลสาบ
- อ่าว

- เทือกเขา
- แขนงฝั่งเมือง
- คุณลักษณะพรรณไม้
- เครือข่ายการคมนาคม
- เกาะ

รายละเอียดชายฝั่ง

- ก. คุณลักษณะที่สำคัญ
- ข. ทางเข้า
- ค. สิ่งกีดขวางนอกฝั่ง
- ง. หินโสโครก
- จ. ปะการัง
- ฉ. ที่ทอดสมอ

๒) รายละเอียดภูมิประเทศ จากชายฝั่งเข้ามาในแผ่นดิน ๑๕ ไมล์ โดยเน้นในเรื่องดังนี้

- แม่น้ำ (ความกว้าง ความลึก กระแสน้ำ ฝั่ง ฯลฯ)
- ถนน
- เนินเขา ที่ราบสูง
- ป่า เมือง ดึก
- ความเหมาะสมในการใช้รถถัง
- คุณลักษณะสิ่งกีดขวางและการป้องกัน
- พื้นที่น้ำท่วมถึง
- แนวนอกฝั่ง (ในทะเล)
- เกล็ดน้ำแข็ง

๓) หาด

- ที่ตั้ง ความกว้าง ความยาว
- คุณลักษณะ
 - ก. ห้วงทะเล เขื่อน
 - ข. น้ำขึ้น-ลง, ความเค็ม
- ลักษณะหาด
- ที่หมายเด่นชัด
- การเข้าหาด
 - ก. ช่องทางหาด
 - ข. ตำแหน่ง และความลึกของปะการัง หิน

ค. พื้นที่ทอดสมอ

- กระแสน้ำ
- อันตราน้ำ ขึ้น-ลง
- ชีดความสามารถด้านการจราจร
- สภาพปัจจุบัน
- ความชันและคุณลักษณะพื้นที่ท้องทะเล
- การป้องกันในพื้นที่หาด

ก. รั้งปิ่นกล, ป้อมปิ่น ชนิดของโครงสร้าง

ข. รั้ว

ค. กำบัง รถถัง สิ่งกีดขวาง

ง. ทู่นระเบิดบก

จ. สิ่งกีดขวาง และการป้องกันได้นำ

- ทู่นระเบิดนอกหาด, ช่องทางเข้า และพื้นที่

ทอดสมอ

ณ. ไฟฉายส่องเครื่องมือ

ณ. เรดาร์

ณ. สนามบิน

ณ. หน่วยป้องกันหลัก

๔) การป้องกันเชิงรับ

- วิธีการพราง
- การลวง
- ทู่นจำลอง

๕) เคมี

- ชนิด
- วิธีการใช้
- การใช้ในพื้นที่หาด
- การเผา น้ำมันหรืออื่น ๆ

๖) อาวุธและปืนใหญ่

- คุณลักษณะของอาวุธ
- ที่ตั้ง
- ขนาด
- อัตราการยิง

- พื้นที่ครอบคลุม
 - ระดับของการยิง
 - ชนิดและการสนับสนุนอภิมณฑ์
 - แผนการกระจาย
 - เขตจำกัดการยิง
- ๗) แห่งน้ำดื่ม

คำแนะนำในการเขียนรายงาน

การเขียนรายงานข่าว ควรยึดหลักหรือแนวทาง ดังนี้

๑. รายงานข่าวสารหนึ่งฉบับควรมีเรื่องเดียว
 ๒. เขียนบทสรุปนำด้วยความระมัดระวัง
 ๓. จัดเรื่องราวข้อเท็จจริงและภาพให้เข้ากลุ่มและเรียงไปตามลำดับของเหตุผล
 ๔. ใช้ภาพถ่าย ภาพวาดและภาพแบบอื่นตามความเหมาะสม เพื่อเป็นการเพิ่มคุณค่าของรายงานให้สูงขึ้น
- ไป
๕. ต้องให้ผู้อ่านทราบวัตถุประสงค์ และความคิดเห็นของผู้รายงานข่าวดังสาร
 ๖. ห้ามเขียนคำถาม และคำขอข่าวสารลงในรายงานข่าว ในกรณีที่มีคำถามให้แยกเรื่องออกไปอีกเรื่อง
- หนึ่ง
๗. ก่อนเสนอรายงาน ต้องเรียบเรียงเรื่องราว อ่านทบทวน จัดรูปแบบ และเขียนใหม่จนกว่าจะพอใจ
 ๘. ให้ใช้ความพยายามอย่างดีที่สุดในการเขียนรายงาน

การสรุปข่าว

๑. เป็นการสรุปประเด็นสำคัญของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อให้สามารถเข้าใจเรื่องทั้งหมดได้ถูกต้องชัดเจน และรวดเร็ว
๒. การสรุปข่าวอาจใช้แนวทางในการเขียนตามแบบการเขียนข้อพิจารณาของฝ่ายอำนาจการเพื่อความสะดวกและสอดคล้องกับการจัดทำข้อพิจารณาฝ่ายการข่าวต่อไป
๓. การสรุปข่าว เหมือนกับการย่อเรื่อง การสรุปข่าวที่ดีจะต้องสอดคล้องกันตั้งแต่ต้นจนจบ ในขั้นต้นจะต้องอ่าน และทำความเข้าใจเรื่องให้แจ่มแจ้งชัดเจน จับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้ และสรุปรวมความทั้งเรื่อง โดยการใช้ถ้อยคำที่เขียนขึ้นใหม่ ไม่ใช่ลอกมาจากข้อความเดิม

๔. การสรุปจากต้นเรื่อง หรือจากเนื้อหาที่มีอยู่ หากขาดรายละเอียดเพียงพอ จะต้องรู้ว่ายังขาดรายละเอียดอะไรและจะหารายละเอียดหรือข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ไหน ซึ่งอาจจะต้องค้นคว้าจากข่าวกรองมูลฐาน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการประสานกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่น

๕. การสรุปที่ดี จะต้องเขียนให้ผู้บังคับบัญชาเข้าใจเรื่องได้ง่าย รู้เรื่องชัดเจนและเสียเวลาอ่านเรื่องน้อยที่สุด ดังนั้นจะต้องสรุปสาระสำคัญของเรื่องให้สมบูรณ์ชัดเจน สั้น เข้าใจง่าย และสามารถตอบคำถามตามลำดับได้ว่า ใคร ทำอะไร เมื่อไหร่ ที่ไหน ทำไม และอย่างไร

การเขียนเอกสารข่าว

เป็นการสื่อข่าวที่รวบรวมได้ให้กับผู้บังคับบัญชา หน่วยปฏิบัติ และนายทหารฝ่ายอำนวยการอื่น จึงจะต้องถูกต้อง กระชับ ชัดเจน เน้นความสำคัญ เขียนด้วยความต่อเนื่อง ตรงจุดประสงค์ และง่ายต่อการอ่าน

๑. ความถูกต้อง ข้อเขียนต้องปราศจากข้อผิดพลาด จะต้องเสนอข้อเท็จจริงที่จำเป็นและแน่นอน โดยไม่มีอคติ และการบิดเบือนความเป็นจริง

๒. ความกระชับ ข้อมูลที่ถูกต้อง แน่นนอน และรัดกุม ย่อมประหยัดเวลาในการอ่านของผู้บังคับบัญชา ฉะนั้นจึงต้องเขียนให้สั้น และตรงประเด็น ต้องตรวจทานอย่างถี่ถ้วน เพื่อขจัดถ้อยคำฟุ่มเฟือย วลีที่ซ้ำ ๆ กัน และคำที่ไม่พึงประสงค์ออก

๓. ความชัดเจน จะต้องเขียนให้ชัดเจนมากกว่าความสั้น

ข้อเสนอแนะที่จะช่วยให้การเขียนชัดเจน

- ใช้ประโยคง่าย ๆ
- ใช้ไวยากรณ์อย่างถูกต้อง
- เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง
- ใช้ตัวย่อที่ทางราชการกำหนด อย่างระมัดระวัง
- ไม่ใช้ถ้อยคำที่ไม่มีความหมาย หรือถ้อยคำกำกวม
- ใช้หัวข้อย่อย

๔. ต้องเขียนเน้นถึงความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับเรื่อง เรื่องที่มีความสำคัญเป็นลำดับรองไม่ควรกล่าวเน้นให้มากนัก การเน้นความสำคัญที่ถูกต้องจะช่วยให้ความเข้าใจดีขึ้น

๕. ความต่อเนื่อง หมายถึงการเขียนอย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามลำดับ ประการแรก ต้องคิดให้ตลอดเรื่อง และศึกษาเรื่องให้ตลอด ประการที่สอง จัดส่วนต่าง ๆ ให้สอดคล้องอย่างสมเหตุสมผลและต่อเนื่องกัน

๖. ตรงจุดประสงค์ การเขียนต้องไม่มีอคติ ข้อสรุป และข้อเสนอ ต้องเขียนด้วยการพิจารณาและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วน และไม่โน้มเอียง โดยเฉพาะเกี่ยวกับบุคคล จะต้องไม่ปะปนความเห็นส่วนตัวอยู่ในข้อเขียน

๗. ความง่าย ข้อเขียนไม่มีความหลอกล่อ จะเพิ่มค่าในการเขียนให้สูงขึ้น การเขียนที่ย่นย่อ อาจทำให้ถึงความสนใจไปจากปัญหาได้ การเขียนที่ดีจะแสดงให้เห็นเข้าใจได้ง่ายอย่างรวดเร็วและแสดงให้เห็นว่าเขียนเพื่ออะไร

๘. หลีกเลี่ยงการใช้คำทางทหารที่ไม่ถูก พิจารณาถึงผู้อ่านเอกสาร ถ้าไม่ทราบว่าผู้อ่านเป็นใคร ควรใช้คำทั่ว ๆ ไป ที่ทราบกันอยู่แล้ว หลีกเลี่ยงการใช้คำที่ยาก ๆ คำที่ไม่จำเป็น/คำที่แต่งขึ้นเองที่มีความหมายผิดจากธรรมดาและการใช้ถ้อยคำซ้ำๆ ซากๆ

๙. อย่าหวังที่จะเขียนเอกสารด้วยการร่างครั้งเดียวเสร็จ เอกสารที่มีความชัดเจน รัดกุม และน่าอ่าน เป็นผลมาจากร่างแก้หลายครั้ง

ข้อควรระวังในการเขียน

๑. อย่าสร้างคำ ไม่จำเป็นต้องไปสร้างคำขึ้นมาใหม่ ให้ใช้พจนานุกรมและพจนานุกรม
 ๒. ใช้คำที่ถูกต้อง การใช้คำที่มีความหมายถูกต้องตามมาตรฐานจะป้องกันการสับสนวุ่น
 ๓. หลีกเลี่ยงคำที่ไม่จำเป็น คำที่ไม่มีความหมายควรตัดออกจากประโยค หรือเขียนประโยคใหม่
 ๔. หลีกเลี่ยงการใช้ภาษาสูง ๆ อย่าใช้คำยาก ๆ เพราะเหตุที่ว่าคำ ๆ นั้น แปร
 ๕. หลีกเลี่ยงถ้อยคำซ้ำ ๆ กัน แม้ว่า วลีที่ซ้ำ ๆ กันจะแสดงแนวความคิดให้ชัดเจนดีขึ้นก็ตาม แต่บางครั้งอาจจะทำให้การเขียนเสียไป
 ๖. หลีกเลี่ยงการใช้คำต่างประเทศ
 ๗. ใช้คำปฏิเสธในประโยคที่ถูกต้อง การใช้คำปฏิเสธอย่างสับสนจะทำให้ความหมายกลับจากที่ต้องการได้
 ๘. ใช้เครื่องหมายวรรคตอนและขีดเส้นใต้เมื่อสมควร
- ควรตั้งปัญหาถามว่า “ขีดทำไม” หรือ “ใส่เครื่องหมายทำไม”

คำแนะนำในการรายงานข้อมูลต่าง ๆ

การรายงานเรื่องเรือสินค้า

เรือสินค้ามีความสำคัญอย่างสูงในยามสงคราม และยากที่จะพิสูจน์ทราบได้ว่า เป็นเรือฝ่ายข้าศึกหรือฝ่ายเดียวกัน การจดจำข้อมูลโดยผิวเผินของเรือสินค้า เช่น การทาสีตัวเรือ หรือ เครื่องหมายของบริษัทที่เป็นเจ้าของนั้น ในขณะที่เกิดสงครามอาจถูกอำพรางด้วยการใช้สีทาทับได้ ดังนั้น วิธีการจดจำลักษณะ จึงควรมุ่งเน้นสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างถาวร และเปลี่ยนแปลงได้ยาก โดยมีแนวทางดังนี้

ก. การรายงานตามรูปร่างที่มองเห็น (Appearance Group) รูปร่างของเรือสินค้าแตกต่างกันมาก ลักษณะที่มองเห็นส่วนใหญ่เป็นโครงสร้างถาวร ซึ่งแบ่งย่อยได้สี่กลุ่ม คือ

- กลุ่มที่หนึ่ง เป็นเรือสินค้าที่มีโครงสร้างบนคานฟ้า มีความยาวมากกว่า ๑/๓ ของความยาวของเรือ
- กลุ่มที่สอง มีโครงสร้างบนคานฟ้าตั้งอยู่หลายแห่งแยกจากกัน
- กลุ่มที่สาม ลักษณะโครงสร้างคานฟ้าเป็นแบบผสม หรือเป็น “กล่อง”
- กลุ่มที่สี่ เป็นกลุ่มที่มีปล่องควัน หรือห้องเครื่องอยู่ทางท้ายเรือ

ข. การรายงานตามลักษณะลำตัวเรือ (Hull – type Subdivision)

การแบ่งกลุ่มเรือสินค้าตามประเภทของลำตัวเรือ และลักษณะตอนท้ายของเรือเป็นหลัก แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อมองดูจากระยะไกลจะพิจารณาความแตกต่างของลำตัวเรือได้ยากกว่าการมองดูโครงสร้างบนคาค้ำ นอกจากนี้ ลักษณะลำตัวเรือก็มีความแตกต่างกันด้วย ลักษณะของท้ายเรือที่มองเห็นชัดในระยะใกล้ ได้แก่ เรือที่มีหางเสือจมมิดน้ำ และส่วนบนของหางเสือไหลน้ำ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรือสินค้าแบบเก่า แต่ทั้งนี้ต้องใช้ความระมัดระวังให้มาก เพราะเรือสินค้าบางลำที่อยู่ไกลอาจทำให้มองเห็นไม่ชัดก็ได้

ค. การรายงานตามรายละเอียดต่าง ๆ

ง. โดยพิจารณารายละเอียดทั่วไป เช่น เสากะโคงเรือ ปล่องควัน เสาตั้งเก็บปืนจันหรือคันเบ็ด ที่ตั้งอยู่ตั้งแต่หัวเรือถึงบริเวณท้ายเรือ การประมาณขนาด หรือความจุ ในการบรรทุกของเรือสินค้าเป็นต้น

การรายงานเกี่ยวกับเรือรบ

ในช่วงเวลาไม่กี่สิบปีมานี้ได้มีการพัฒนาและจัดหาอาวุธมาติดตั้งในเรือรบหลายประเภท เรือรบสมัยใหม่จึงมีรายละเอียดปลีกย่อยเพิ่มเติมอีกมากมาย แต่อย่างไรก็ตาม การพิสูจน์ทราบประเภทและชั้นของเรือรบยังคงมีความสำคัญอยู่ต่อไป ระบบอาวุธในเรือนั้นจดจำได้ง่าย เพียงแต่มองเห็นด้วยตาก็สามารถบอกประเภทได้หรือแม้แต่ได้ฟังคำอธิบายก็จะสามารถทราบภารกิจทั่วไปหรือประเภทของเรือที่ติดตั้งอาวุธนั้นได้ ตัวอย่างเช่น เรือบรรทุกเครื่องบินนั้นมีเครื่องบินและเฮลิคอปเตอร์เป็นอาวุธยุทธโศปกรณ์หลัก ดังนั้นถ้าตรวจพบเครื่องบินหรือเฮลิคอปเตอร์ประเภทใดบนคาค้ำเรือบรรทุกเครื่องบิน ก็จะเป็นสิ่งบอกเหตุซึ่งใช้ในการพิสูจน์ทราบภารกิจทั่วไปของเรือลำนั้นได้

สำหรับลักษณะของเรือรบ ที่นายทหารข่าวกรองทหารเรือควรสนใจเป็นพิเศษได้แก่

๑) อาวุธประจำเรือ เช่น อาวุธปล่อย อาวุธต่อต้านอาวุธปล่อย ปืนเรือ อาวุธปราบเรือดำน้ำ ทุ่นระเบิด ฯลฯ

๒) เกราะที่ลำเรือ คาค้ำ ป้อมปืน สะพานเดินเรือ และที่โครงสร้างบนคาค้ำ

๓) ชีตความสามารถทางยุทธการ เช่น ระยะเวลาปฏิบัติเมื่อใช้ความเร็วประหยัด และความเร็วสูงสุด โดยต่อเนื่อง ความคล่องแคล่วของเรือ และความคงทน รวมทั้งข้อดีและข้อเสียของเครื่องจักร

๔) อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

๕) อุปกรณ์การเดินเรือ

การรายงานเกี่ยวกับเครื่องบิน

รูปร่างและลักษณะทั้งหมดของเครื่องบินเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในระหว่างการปฏิบัติการ ซึ่งส่วนสำคัญในการจดจำ คือ W-Wing ,E-Engine,F-Fuselage และ T-Tail

W-Wing

การดูปีกเครื่องบินนั้น อันดับแรก ให้สังเกตว่าติดอยู่ในส่วนใดของลำตัว ขนาดของปีก และรูปร่างของปีก ลักษณะของปีกที่ติดกับลำตัวก็มีหลายแบบ เช่น ติดที่ส่วนบน หรือส่วนล่างของลำตัว ปลายปีกยกสูง โคนปีกที่ติดกับลำตัวเครื่องบินบางแบบมีปลายปีกหุบต่ำกว่าโคนปีก บางแบบปีกคู่ทางซ้าย เป็นต้น

E-Engine

ให้ดูจำนวนเครื่องยนต์ ประเภทเครื่องยนต์ เช่น ใบพัด เครื่องยนต์กังใบพัด เครื่องยนต์ไอพ่น ฯลฯ

F-Fuselage

การดูลำตัว ให้ดูอัตราส่วนความยาวของลำตัวกับความยาวของปีก รูปร่างลำตัวส่วนที่ยื่นออกจากลำตัว เช่น กระโปรงครอบที่นั่งนักบิน ป้อมปืน เร โคม ฯลฯ

T-Tail

การรายงานเกี่ยวกับส่วนหาง รูปร่างแพนหางคี่ง แพนหางนอน อัตราส่วนของที่ตั้งของหางกับความยาวลำตัว

การรายงานเรื่องอื่น ๆ

ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกทางอากาศ ท่าเรือ และการทหาร เช่น การประเมินค่าท่าเรือ และเส้นทางเดินเรือเข้าออก สิ่งอำนวยความสะดวกในการจอดเรือ การขนถ่ายสินค้าลงจากเรือ คลังเก็บรักษาสินค้า ข้อมูลโดยละเอียดเกี่ยวกับที่ตั้ง ทางวิ่ง สิ่งอำนวยความสะดวกในการสื่อสาร การขนส่ง ในบางกรณีควรรายงานรวมถึงการขนส่งทางบก การสื่อสาร การผลิต กำลังงาน และขีดความสามารถทางอุตสาหกรรม รวมทั้งความรู้ที่เป็นความเข้มแข็งของชาติ และเป็นที่น่าสนใจโดยทั่วไปของการข่าวกรองทหารเรือ นอกจากนี้ หากสามารถจัดหารูปถ่าย แผนที่ และสำเนาเรื่องระเบียบปฏิบัติ มาประกอบรายงาน ก็จะทำให้ข่าวสารที่รวบรวมมาได้มีค่ายิ่งขึ้น
